

32004R0883

30.4.2004.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 166/1

UREDBA (EZ) br. 883/2004 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 29. travnja 2004.****o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti****(Tekst značajan za EGP i Švicarsku)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegove članke 42. i 308.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije iznesen nakon savjetovanja sa socijalnim partnerima te Administrativnom komisijom za socijalnu sigurnost radnika migranata ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Pravila koordinacije nacionalnih sustava socijalne sigurnosti obuhvaćena su u okviru slobodnog kretanja osoba i trebala bi doprinijeti poboljšanju njihova životnog standarda i uvjeta zapošljavanja.
- (2) Ugovorom se ne predviđaju ovlasti, osim onih iz članka 308., za poduzimanje odgovarajućih mjera u području socijalne sigurnosti osoba koje nisu zaposlene osobe.
- (3) Uredba Vijeća (EEZ) br. 1408/71 od 14. lipnja 1971. o primjeni sustava socijalne sigurnosti na zaposlene osobe, samozaposlene osobe i članove njihovih obitelji koji se kreću unutar Zajednice ⁽⁴⁾ izmijenjena je i ažurirana više puta s ciljem uzimanja u obzir, ne samo razvoja na razini Zajednice koji uključuje odluke Suda, već i promjena

zakonodavstva na nacionalnoj razini. Navedeni čimbenici utjecali su na to da pravila Zajednice za koordinaciju budu složena i duga. Stoga je prilikom moderniziranja i pojednostavljivanja nužno zamijeniti ta pravila kako bi se postigao cilj slobodnog kretanja osoba.

- (4) Potrebno je poštovati posebne značajke nacionalnih zakonodavstava o socijalnoj sigurnosti te izraditi samo sustav koordinacije.
- (5) U okviru takve koordinacije potrebno je unutar Zajednice jamčiti jednakost postupanja na temelju različitih nacionalnih zakonodavstava prema osobama na koje se odnose.
- (6) Uska veza između zakonodavstva o socijalnoj sigurnosti i onih ugovornih odredaba koje takvo zakonodavstvo nadopunjuju ili zamjenjuju, a koje odlukom tijela javne vlasti postaju obvezujućim ili se proširuje područje njihove primjene, mogu zahtijevati zaštitu s obzirom na primjenu tih odredaba sličnu onoj koju omogućuje ova Uredba. Kao prvi korak moglo bi se proučiti iskustvo država članica koje su dostavile obavijest o takvim sustavima.
- (7) Zbog bitnih razlika koje postoje među nacionalnim zakonodavstvima s obzirom na osobe na koje se primjenjuju, bilo bi dobro utvrditi načelo prema kojem bi se ova Uredba primjenjivala na državljane države članice, osobe bez državljanstva i izbjeglice s boravištem na državnom području države članice na koje se primjenjuje ili se primjenjivalo zakonodavstvo o socijalnoj sigurnosti jedne ili više država članica, kao i na članove njihovih obitelji i nadživjele osobe.
- (8) Opće načelo jednakog postupanja od posebne je važnosti za radnike koji ne borave u državi članici u kojoj su zaposleni, uključujući pogranične radnike.
- (9) Sud je nekoliko puta dao mišljenje o mogućnosti jednakog postupanja s davanjima, dohotkom i činjenicama; ovo bi načelo trebalo izričito usvojiti i razviti ga, poštujući sadržaj i duh sudskih odluka.

⁽¹⁾ SL C 38, 12.2.1999.⁽²⁾ SL C 75, 15.3.2000., str. 29.⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 3. rujna 2003. (još nije objavljeno u Službenom listu). Zajedničko stajalište Vijeća od 26. siječnja 2004. (SL C 79 E, 30.3.2004., str. 15.) i Stajalište Europskog parlamenta od 20. travnja 2004. (još nije objavljeno u Službenom listu). Odluka Vijeća od 26. travnja 2004.⁽⁴⁾ SL L 149, 5.7.1971., str. 2. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1386/2001 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 187, 10.7.2001., str. 1.).

- (10) Međutim, načelo postupanja s određenim činjenicama ili događajima koji su nastali na državnom području druge države članice kao da su nastali na državnom području države članice čije se zakonodavstvo primjenjuje ne bi se trebalo kositi s načelom zbrajanja razdoblja osiguranja, zaposlenja, samozaposlenja ili boravišta navršenih prema zakonodavstvu druge države članice s onima navršenim prema zakonodavstvu nadležne države članice. Razdoblja navršena na temelju zakonodavstva druge države članice bi se stoga trebala uzeti u obzir samo prigodom primjene načela zbrajanja razdoblja.
- (11) Preuzimanje činjenica ili događaja koji su nastali u jednoj državi članici ni na koji način ne može drugu državu članicu učiniti nadležnom ili uzrokovati primjenu njezinog zakonodavstva.
- (12) S obzirom na proporcionalnost, potrebno je voditi računa te osigurati da načelo preuzimanja činjenica ili događaja ne dovede do objektivno neopravdanih rezultata ili do preklapanja davanja iste vrste za isto razdoblje.
- (13) Pravila koordinacije moraju jamčiti osobama koje se kreću unutar Zajednice te njihovim uzdržavanicima i nadživjelim osobama zadržavanje prava i pogodnosti koje su stekli, kao i onih koji su u tijeku stjecanja.
- (14) Ti se ciljevi moraju postići posebno putem zbrajanja svih razdoblja koja se uzimaju u obzir prema različitim nacionalnim zakonodavstvima s ciljem stjecanja i zadržavanja prava na davanja te s ciljem određivanja iznosa davanja i pružanja davanja za različite kategorije osoba koje su obuhvaćene ovom Uredbom.
- (15) Potrebno je da se na osobe koje se kreću unutar Zajednice primjenjuje sustav socijalne sigurnosti samo jedne države članice kako bi se izbjeglo preklapanje odredbi nacionalnog zakonodavstva koje se primjenjuju i teškoće koje bi iz toga mogle proizaći.
- (16) Unutar Zajednice u načelu nema opravdanja da prava iz sustava socijalne sigurnosti ovise o mjestu boravišta određene osobe; međutim, u posebnim slučajevima, posebno obzirom na posebna davanja povezana s gospodarskom i socijalnom situacijom određene osobe, mjesto boravišta može se uzeti u obzir.
- (17) Kako bi se zajamčilo pravo jednakog postupanja svim osobama zaposlenim na državnom području države članice što je učinkovitije moguće, primjereno je kao opće pravilo odrediti kao primjenljivo zakonodavstvo države članice u kojoj osoba na koju se to odnosi obavlja svoju djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba.
- (18) U posebnim situacijama koje opravdavaju druga mjerila za primjenu zakonodavstva, potrebno je odstupiti od tog općeg pravila.
- (19) U nekim slučajevima davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo te budući da se za ovo potonje te naknade razlikuju od roditeljskih naknada i mogu se preuzeti u davanja za majčinstvo *strictu sensu* jer se pružaju tijekom prvih mjeseci života novorođenog djeteta, primjereno je da davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo budu skupno zakonski uređena.
- (20) U području davanja za slučaj bolesti, majčinstvo i istovjetnih davanja za očinstvo, osiguranim bi osobama, kao i članovima njihovih obitelji, koje žive ili borave u državi članici koja nije nadležna država članica, trebalo osigurati zaštitu.
- (21) Odredbe o davanjima za slučaj bolesti, majčinstvo i o istovjetnim davanjima za očinstvo sastavljene su s obzirom na sudsku praksu Suda. Odredbe o prethodnom odobrenju poboljšane su uzimajući u obzir relevantne odluke Suda.
- (22) Posebni položaj podnositelja zahtjeva za mirovine, umirovljenika i članova njihovih obitelji stvara potrebu za odredbama o osiguranju za slučaj bolesti prilagođenim ovoj situaciji.
- (23) U svjetlu razlika među različitim nacionalnim sustavima, države članice trebaju omogućiti, gdje je to moguće, liječenje članova obitelji pograničnih radnika u državama članicama u kojima potonji obavljaju svoju djelatnost.
- (24) Nužno je utvrditi posebne odredbe kojima se uređuje izbjegavanje preklapanja davanja za slučaj bolesti u naravi i u novcu, koje su iste naravi kao i ona koja su bila predmet presude Suda u slučaju C-215/99 *Jauch* i C-160/96 *Molenaar*, pod uvjetom da se ta davanja odnose na isti rizik.

- (25) Što se tiče davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti, trebalo bi utvrditi pravila s ciljem osiguravanja zaštite koja bi obuhvaćala situacije u kojima osobe borave ili privremeno borave u državi članici koja nije nadležna država članica.
- (26) Za invalidska davanja treba utvrditi sustav koordinacije koji poštuje posebna obilježja nacionalnog zakonodavstva, posebno s obzirom na priznavanja invalidnosti i njezina pogoršanja.
- (27) Nužno je osmisliti sustav priznavanja prava na davanja za slučaj starosti i za nadživjele osobe ako se na određenu osobu primjenjivalo zakonodavstvo jedne ili više država članica.
- (28) Postoji potreba za određivanjem iznosa mirovine u skladu s metodom koja se rabi za zbrajanje razdoblja i određivanje razmjernog dijela davanja, koji je zajamčen pravom Zajednice kada je primjena nacionalnog zakonodavstva, uključujući pravila vezana uz smanjenje, obustave ili ukidanja davanja, nepovoljnija od prethodno spomenute metode.
- (29) S ciljem zaštite radnika migranata te nadživjelih osoba, od pretjerano stroge primjene nacionalnih propisa s obzirom na smanjenja, obustave ili ukidanja, nužno je uključiti odredbe koje precizno uređuju primjenu takvih propisa.
- (30) Kao što Sud neprestano iznova potvrđuje, Vijeće se ne smatra nadležnim za uvođenje propisa koji nameću ograničenje preklapanja dvije ili više mirovina stečenih u različitim državama članicama smanjenjem iznosa mirovine ostvarene samo na temelju nacionalnog zakonodavstva.
- (31) Prema Sudu, nacionalna zakonodavstva trebaju donijeti takve propise imajući na umu da je Zajednica ta koja određuje ograničenja unutar kojih se trebaju primjenjivati nacionalne odredbe s obzirom na smanjenja, obustave ili ukidanja.
- (32) Sa svrhom poticanja mobilnosti radnika, posebno treba olakšati traženje zaposlenja u različitim državama članicama; stoga je nužno osigurati užu i učinkovitiju usklađenost između sustava osiguranja za slučaj nezaposlenosti i službi zapošljavanja svih država članica.
- (33) Nužno je zakonske predmirovinke sustave uvrstiti u područje primjene ove Uredbe te na taj način zajamčiti jednako postupanje i mogućnost izvoza predmirovinskih davanja, kao i stjecanje obiteljskih davanja i davanja iz zdravstvene zaštite osobama na koje se to odnosi, u skladu s odredbama ove Uredbe; međutim, pravilo zbrajanja razdoblja ne bi trebalo uključiti, budući da samo vrlo mali broj država članica ima zakonske predmirovinske sustave.
- (34) Budući da je opseg obiteljskih davanja vrlo širok jer osigurava zaštitu u situacijama koje bi se mogle opisati kao klasične, kao i u situacijama posebne prirode, a davanja ove druge vrste bila su predmet presude Suda u skupnim slučajevima C-245/94 i C-312/94 *Hoever i Zachow* i u slučaju C-275/96 *Kuusijärvi*, nužno je urediti sva davanja takve vrste.
- (35) S ciljem izbjegavanja neopravdanih preklapanja davanja, potrebno je utvrditi pravila prioriteta u slučaju preklapanja prava na obiteljska davanja na temelju zakonodavstva nadležne države članice i na temelju zakonodavstva države članice u kojoj članovi obitelji imaju boravište.
- (36) Predujmovi doplatka za uzdržavanje su povratni predujmovi, a služe kao kompenzacija kada roditelj ne ispunjava svoju pravnu obvezu uzdržavanja vlastitog djeteta, što je obveza koja proizlazi iz obiteljskog prava. Stoga se ovi predujmovi ne bi trebali smatrati kao izravna davanja iz kolektivne potpore u korist obitelji. S obzirom na ove posebnosti, pravila koordinacije se ne bi trebala primjenjivati na takve doplatke za uzdržavanje.
- (37) Kao što je Sud više puta istaknuo, odredbe koje odstupaju od načela izvoza davanja iz sustava socijalne sigurnosti moraju se strogo tumačiti. To znači da se one mogu primjenjivati jedino na davanja koja ispunjavaju posebno određene uvjete. Iz tog proizlazi da se poglavlje 9. glave III. ove Uredbe može primjenjivati isključivo na davanja koja su istodobno posebna i nedoprinosna te su navedena u Prilogu X ovoj Uredbi.
- (38) Nužno je osnovati Administrativnu komisiju sastavljenu od predstavnika vlade svake države članice, čiji će zadatak posebno biti rješavanje svih administrativnih pitanja ili pitanja tumačenja koja proizlaze iz odredaba ove Uredbe te promicanje daljnje suradnje među državama članicama.

(39) Utvrđeno je da razvoj i uporaba službi obrade podataka za razmjenu podataka zahtijeva stvaranje Tehničke komisije, pod okriljem Administrativne komisije, s posebnim odgovornostima u području obrade podataka.

(40) Za uporabu usluga obrade podataka namijenjenih razmjeni podataka između ustanova, potrebne su odredbe koje jamče prihvaćanje dokumenata razmijenjenih ili izdanih elektroničkim sredstvima kao istovrijedne papirnatim dokumentima. Takve se razmjene moraju provoditi u skladu s propisima Zajednice o zaštiti fizičkih osoba s obzirom na obradu i slobodan promet osobnih podataka.

(41) Nužno je propisati posebne odredbe koje odgovaraju posebnim obilježjima nacionalnih zakonodavstava, s ciljem olakšavanja primjene pravila koordinacije.

(42) Prema načelu proporcionalnosti i u skladu s potrebom proširivanja ove Uredbe na sve građane Europske unije s ciljem pronalaženja rješenja koje će uzeti u obzir sve zapreke koje bi mogle proizaći iz posebnih značajki sustava temeljenih na boravištu, smatra se opravdanim posebno odstupanje u Prilogu XI. – unos „DANSKA”, ograničeno na pravo na socijalnu mirovinu isključivo za novu kategoriju radno neaktivnih osoba, na koje je proširena ova Uredba, zbog posebnih obilježja danskog sustava te s obzirom na činjenicu da se ove mirovine mogu prenijeti u drugu državu nakon desetogodišnjeg razdoblja boravišta prema danskome zakonodavstvu koje je na snazi (Zakon o mirovinama).

(43) U skladu s načelom jednakog postupanja, posebno se odstupanje u Prilogu XI. – unos „FINSKA”, ograničeno na nacionalne mirovine na osnovi boravišta, smatra opravdanim s obzirom na posebna obilježja finskog zakonodavstva o socijalnoj sigurnosti, s ciljem pružanja jamstva prema kojem iznos nacionalne mirovine ne može biti manji od iznosa nacionalne mirovine određene kao da su sva razdoblja osiguranja navršena u bilo kojoj državi članici, navršena u Finskoj.

(44) Nužno je uvesti novu Uredbu kojom se stavlja izvan snage Uredba (EEZ) br. 1408/71. Međutim, potrebno je da Uredba (EEZ) br. 1408/71 ostane na snazi te da i dalje

ima pravni učinak za potrebe određenih akata i sporazuma Zajednice čiji je Zajednica stranka, kako bi se osigurala pravna sigurnost.

(45) Budući da cilj predloženog djelovanja, to jest usklađivanje mjera kojima se jamči mogućnost učinkovitog ostvarivanja prava slobodnog kretanja osoba, države članice ne mogu dostatno ostvariti te bi se on stoga zbog opsega i učinaka tog djelovanja mogao bolje ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti kako je predviđeno člankom 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenom u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za postizanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Definicije

U smislu ove Uredbe:

- (a) „djelatnost zaposlene osobe” znači bilo koja djelatnost ili istovjetna situacija koja se takvom smatra u svrhu primjene zakonodavstva o socijalnoj sigurnosti države članice u kojoj postoji takva djelatnost ili istovjetna situacija;
- (b) „djelatnost samozaposlene osobe” znači bilo koja djelatnost ili istovjetna situacija koja se takvom smatra u svrhu primjene zakonodavstva o socijalnoj sigurnosti države članice u kojoj postoji takva djelatnost ili istovjetna situacija;
- (c) „osigurana osoba”, u odnosu na grane socijalne sigurnosti obuhvaćene glavom III. poglavljima 1. i 3., znači bilo koja osoba koja udovoljava uvjetima zakonodavstva države članice nadležne u skladu s glavom II. za stjecanje prava na davanja, uzimajući u obzir odredbe ove Uredbe;
- (d) „državni službenik” znači osoba koju takvom smatra ili tako prema njoj postupa država članica kojoj podliježe uprava koja ga zapošljava;
- (e) „posebni sustav za državne službenike” znači svaki sustav socijalne sigurnosti koji je različit od općeg sustava socijalne sigurnosti koji vrijedi za zaposlene osobe u pojedinoj državi članici, a kojem izravno podliježu svi ili određene kategorije državnih službenika;
- (f) „pogranični radnik” znači bilo koja osoba koja obavlja djelatnost kao zaposlena osoba ili samozaposlena osoba u državi članici i koja boravi u drugoj državi članici u koju se u pravilu vraća dnevno ili najmanje jednom tjedno;
- (g) „izbjeglica” ima značenje koje joj je dodijeljeno u članku 1. Konvencije o statusu izbjeglica, potpisane u Ženevi 28. srpnja 1951.;

- (h) „osoba bez državljanstva” ima značenje koje joj je dodijeljeno u članku 1. Konvencije o statusu osoba bez državljanstva, potpisane u New Yorku 28. rujna 1954.;
- (i) „član obitelji” znači
1. i. bilo koja osoba definirana ili priznata kao član obitelji ili određena kao član kućanstva zakonodavstvom na temelju kojeg ostvaruje davanja;
  - ii. što se tiče davanja u naravi na temelju glave III. poglavlja 1. o davanjima za slučaj bolesti, za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo, bilo koja osoba definirana ili priznata kao član obitelji ili osoba određena kao član kućanstva zakonodavstvom države članice u kojoj boravi;
  2. Ako zakonodavstvo države članice koje se primjenjuje na temelju prethodnog podstavka 1. ne razlikuje članove obitelji i ostale osobe na koje se primjenjuje, članovima obitelji smatraju se bračni drug, maloljetna djeca i uzdržavana djeca koja su punoljetna;
  3. Ako se prema zakonodavstvu koje se primjenjuje na temelju prethodnih podstavaka 1. i 2. osoba smatra članom obitelji i članom kućanstva samo ako živi u istom kućanstvu kao i osigurana osoba ili umirovljenik, ovaj se uvjet smatra ispunjenim ako osoba na koju se to odnosi uglavnom ovisi o osiguranoj osobi ili umirovljeniku;
- (j) „boravište” znači mjesto gdje osoba uobičajeno boravi;
- (k) „privremeno boravište” znači privremeno boravište;
- (l) „zakonodavstvo” znači, za svaku državu članicu, zakoni, propisi i druge zakonske odredbe te sve druge provedbene mjere koje se odnose na grane socijalne sigurnosti obuhvaćene člankom 3. stavkom 1.;
- Ovaj izraz isključuje ugovorne odredbe, osim onih koje služe za provedbu obveze osiguranja koja proizlazi iz zakona i propisa navedenih u prethodnom podstavku ili koje su predmet odluka tijela javne vlasti, što ih čini obveznim ili proširuje njihov opseg, pod uvjetom da država članica na koju se to odnosi izradi izjavu u tu svrhu, o njoj notificira predsjednika Europskog parlamenta i predsjednika Vijeća Europske unije. Takva se izjava objavljuje u *Službenom listu Europske unije*;
- (m) „nadležno tijelo” znači, za svaku državu članicu, ministar, ministri ili druga istovjetna tijela odgovorna za sustave socijalne sigurnosti u cijeloj ili bilo kojem dijelu određene države članice;
- (n) „Administrativna komisija” znači komisija iz članka 71.;
- (o) „provedbena uredba” znači Uredba iz članka 89.;
- (p) „ustanova” znači, u odnosu na svaku državu članicu, tijelo ili vlast nadležnu za primjenu cjelokupnog ili dijela zakonodavstva;
- (q) „nadležna ustanova” znači:
- i. ustanova kod koje je određena osoba osigurana u vrijeme podnošenja zahtjeva za davanje;
  - ili
  - ii. ustanova kod koje osoba ima ili bi imala pravo na davanje ako ona ili član ili članovi njezine obitelji borave u državi članici u kojoj se nalazi ustanova;
  - ili
  - iii. ustanova koju je nadležno tijelo određene države članice odredilo;
  - ili
  - iv. u slučaju sustava koji se odnosi na obveze poslodavca s obzirom na davanja predviđena člankom 3. stavkom 1. ili poslodavac ili osiguravatelj ili, u nedostatku navedenih, tijelo ili vlast određene od strane nadležnog tijela predmetne države članice;
- (r) „ustanova mjesta boravišta” i „ustanova mjesta privremenog boravišta” znači ustanova nadležna za pružanje davanja u mjestu gdje određena osoba boravi i ustanova nadležna za pružanje davanja u mjestu u kojem određena osoba privremeno boravi, prema zakonodavstvu koje primjenjuje ta ustanova ili, ako ne postoji takva ustanova, ustanova koju je odredilo nadležno tijelo države članice;
- (s) „nadležna država članica” znači država članica u kojoj se nalazi nadležna ustanova;

- (t) „razdoblje osiguranja” znači razdoblje doprinosa, zaposlenja ili samozaposlenja, određeno ili priznato kao razdoblje osiguranja prema zakonodavstvu na temelju kojeg je navršeno ili se smatra navršenim, kao i sva razdoblja koja se takvim smatraju, ako ih spomenuto zakonodavstvo smatra istovjetnim razdobljima osiguranja;
- (u) „razdoblje zaposlenja” ili „razdoblje samozaposlenja” znači razdoblja koja zakonodavstvo na temelju kojeg su navršena određuje ili priznaje, kao i sva razdoblja koja se takvim smatraju, ako ih spomenuto zakonodavstvo smatra istovjetnim razdobljima zaposlenja ili razdobljima samozaposlenja;
- (v) „razdoblje boravišta” znači razdoblja koje zakonodavstvo na temelju kojeg su navršena ili se smatraju navršenima određuje ili priznaje kao takva;
- (w) „mirovina” ne obuhvaća samo mirovine već i paušalna davanja koja mogu zamijeniti i davanja u obliku povrata doprinosa i, u skladu s odredbama glave III., povećanja na ime usklađivanja ili dodatne doplatke;
- (x) „predmirovinsko davanje” znači: sva novčana davanja, osim davanja za nezaposlenost ili prijevremene starosne mirovine, koje od određene dobi stječu radnici koji su smanjili, prestali ili obustavili svoje plaćene djelatnosti do starosne dobi na osnovi koje stječu pravo na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu, čije ostvarivanje ne ovisi o tome da određena osoba mora biti na raspolaganju službama zapošljavanja nadležne države; „prijevremena starosna mirovina” znači mirovina koja se stječe prije uobičajene dobi za priznavanje prava na mirovinu i koja se i dalje ostvaruje nakon što osoba napuni spomenutu dob ili se zamjenjuje drugom starosnom mirovinom;
- (y) „posmrtna pripomoć” znači jednokratna isplatu za slučaj smrti, osim paušalnih davanja iz točke (w);
- (z) „obiteljsko davanje” znači sva davanja u naravi ili novčana davanja namijenjena podmirivanju obiteljskih troškova, isključujući predujmove davanja za uzdržavanje i posebne doplatke za rođenje i usvajanje djeteta spomenute u Prilogu I.

Članak 2.

Obuhvaćene osobe

1. Ova se Uredba primjenjuje na državljane države članice, osobe bez državljanstva i izbjeglice koje borave u državi članici na koje se primjenjuje ili se primjenjivalo zakonodavstvo jedne ili više država članica, kao i na članove njihovih obitelji i nadživjele osobe.
2. Ona se također primjenjuje na nadživjele osobe onih osoba na koje se primjenjivalo zakonodavstvo jedne ili više država članica, bez obzira na državljanstvo tih osoba, ako su nadživjele osobe državljani države članice ili osobe bez državljanstva ili izbjeglice koje borave u jednoj od država članica.

Članak 3.

Materijalno područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na sve zakonodavstvo s obzirom na sljedeće grane socijalne sigurnosti:
  - (a) davanja za slučaj bolesti;
  - (b) davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo;
  - (c) invalidska davanja;
  - (d) davanja za slučaj starosti;
  - (e) davanja za nadživjele osobe;
  - (f) davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti;
  - (g) posmrtna pripomoć;
  - (h) davanja za nezaposlenost;
  - (i) predmirovinska davanja;
  - (j) obiteljska davanja.
2. Ako nije drugačije predviđeno Prilogom XI., ova se Uredba primjenjuje na opće i posebne sustave socijalne sigurnosti, bilo da su doprinosni ili nedoprinosni, te na sustave koji se odnose na obveze poslodavca ili vlasnika broda.
3. Ova se Uredba također primjenjuje na posebna nedoprinosna novčana davanja predviđena člankom 70.

4. Odredbe glave III. ove Uredbe međutim ne utječu na zakonodavne odredbe bilo koje države članice koje se tiču obveza vlasnika broda.

5. Ova se Uredba ne primjenjuje na socijalnu i medicinsku pomoć ili na sustave davanja za žrtve rata ili njegovih posljedica.

Članak 4.

Jednakost postupanja

Ako ovom Uredbom nije drugačije predviđeno, osobe na koje se ona primjenjuje uživaju ista prava na davanja i podliježu istim obvezama, u skladu sa zakonodavstvom svake države članice kao i njezini državljani.

Članak 5.

Jednako postupanje s davanjima, dohotkom, činjenicama ili događajima

Ako ovom Uredbom nije drukčije predviđeno, a u smislu posebno utvrđenih provedbenih propisa, primjenjuje se sljedeće:

- (a) ako na temelju zakonodavstva nadležne države članice primanje davanja iz sustava socijalne sigurnosti i drugog dohotka ima određene pravne učinke, odgovarajuće odredbe tog zakonodavstva također se primjenjuju na primanje istovjetnih davanja ostvarenih na temelju zakonodavstva druge države članice ili na dohodak ostvaren u drugoj državi članici;
- (b) ako se na temelju zakonodavstva nadležne države članice pravni učinci pripisuju pojavi određenih činjenica ili događaja, ta država članica uzima u obzir slične činjenice ili događaje koji nastanu u bilo kojoj državi članici kao da su nastali na njihovom državnom području.

Članak 6.

Zbrajanje razdoblja

Ako ovom Uredbom nije drukčije predviđeno, nadležna ustanova države članice čije zakonodavstvo uvjetuje:

- stjecanje, zadržavanje, trajanje ili ponovnu uspostavu prava na davanja,
- obuhvaćenost zakonodavstvom,
- ili
- mogućnost izuzeća od obveznog, izbornog produženog ili dobrovoljnog osiguranja,

navršenim razdobljima osiguranja, zaposlenja, samozaposlenja ili boravišta, u mjeri u kojoj je to potrebno, uzima u obzir

razdoblja osiguranja, zaposlenja, samozaposlenja ili boravišta navršena prema zakonodavstvu bilo koje druge države članice kao da se radi o razdobljima navršenim prema zakonodavstvu koje primjenjuje.

Članak 7.

Odstupanje od pravila o boravištu

Ako ovom Uredbom nije drugačije predviđeno, novčana davanja koja se isplaćuju na temelju zakonodavstva jedne ili više država članica ili na temelju ove Uredbe ne podliježu nikakvom smanjenju, izmjeni, obustavi, ukidanju ili pljenidbi po računu zbog činjenice da korisnik ili članovi njegove obitelji koji borave u državi članici različitoj od one u kojoj se nalazi ustanova nadležna za pružanje davanja.

Članak 8.

Odnosi između ove Uredbe i ostalih instrumenata koordinacije

1. Ova Uredba zamjenjuje sve konvencije o socijalnoj sigurnosti koje se primjenjuju među državama članicama i koje se odnose na isto područje primjene. Određene odredbe konvencija o socijalnoj sigurnosti koje su stupile na snagu u državama članicama prije dana primjene ove Uredbe se međutim i nadalje primjenjuju ako su povoljnije za korisnike ili ako proizlaze iz posebnih povijesnih okolnosti te je njihov učinak vremenski ograničen. Kako bi te odredbe ostale u primjeni, one se uključuju u Prilog II. Ako iz objektivnih razloga nije moguće proširiti primjenu neke od ovih odredbi na sve osobe na koje se primjenjuje Uredba, to se mora naznačiti.

2. Dvije ili više država članica mogu, ako se pojavi potreba, međusobno sklopiti ugovore utemeljene na načelima ove Uredbe i u njezinom duhu.

Članak 9.

Izjave država članica o području primjene ove Uredbe

1. Države članice notificiraju Komisiji Europskih zajednica u pisanom obliku izjave na koje se odnosi članak 1. točka 1., zakonodavstva i sustave na koje se odnosi članak 3., ugovore koji su na snazi na koje se odnosi članak 8. stavak 2. i najniža davanja na koja se odnosi članak 58., kao i o naknadno donesene znatne izmjene. U tim notifikacijama naznačuje se dan stupanja na snagu određenih zakona i sustava ili, u slučaju izjava na koje se odnosi članak 1. točku 1., datum od kojeg će se Uredba primjenjivati na sustave naznačene u izjavama država članica.

2. Te se notifikacije šalju Komisiji Europskih zajednica svake godine i objavljuju se u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 10.

Sprečavanje preklapanja davanja

Ako nije drugačije određeno, ova Uredba ne omogućava stjecanje niti zadržavanje prava na nekoliko istovrsnih davanja na osnovi jednog te istog razdoblja obveznog osiguranja.

GLAVA II.

ODREĐIVANJE ZAKONODAVSTVA KOJE SE PRIMJENJUJE

Članak 11.

Opća pravila

1. Na osobe na koje se primjenjuje ova Uredba, primjenjuje se zakonodavstvo samo jedne države članice. To se zakonodavstvo određuje u skladu s ovom glavom.

2. U smislu ove glave, za osobe koje primaju novčana davanja zbog ili kao posljedicu njihove djelatnosti u svojstvu zaposlenih ili samozaposlenih osoba, smatra se da obavljaju spomenutu djelatnost. To se ne primjenjuje na invalidske, starosne ili obiteljske mirovine, ili na mirovine za ozljede na radu ili profesionalne bolesti, ili na novčana davanja za bolest kojima se pokrivaju troškovi liječenja na neograničeni rok.

3. Podložno člancima od 12. do 16.:

(a) na osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u državi članici primjenjuje se zakonodavstvo te države članice;

(b) na državnog službenika primjenjuje se zakonodavstvo države članice kojoj podliježe uprava koja ga zapošljava;

(c) na osobu, koja prima davanja za nezaposlenost prema članku 65. na temelju zakonodavstva države članice boravišta, primjenjuje se zakonodavstvo te države članice;

(d) na osobu pozvanu ili ponovno pozvanu u službu oružanih snaga ili na civilnu službu u državi članici primjenjuje se zakonodavstvo te države članice;

(e) na ostale osobe na koje se točke od (a) do (d) ne primjenjuju, primjenjuje se zakonodavstvo države članice boravišta, ne dovodeći u pitanje ostale odredbe ove Uredbe koje joj jamče davanja prema zakonodavstvu jedne ili više država članica.

4. U smislu ove glave, djelatnost zaposlene ili samozaposlene osobe koja se uglavnom obavlja na pomorskom brodu pod zastavom države članice smatra se kao djelatnost koja se obavlja u spomenutoj državi članici. Međutim, na osobe zaposlene na brodu koji plovi pod zastavom države članice i prima naknadu za taj posao od poduzeća ili osobe čije je registrirano

sjedište ili mjesto poslovanja u drugoj državi članici, primjenjuje se zakonodavstvo potonje države članice ako u toj državi boravi. Poduzeće ili osoba koja plaća naknadu za rad smatra se poslodavcem u smislu spomenutog zakonodavstva.

Članak 12.

Posebna pravila

1. Na osobu koja obavlja djelatnost kao zaposlena osoba u državi članici za poslodavca koji redovno obavlja svoju djelatnost tamo i kojeg je poslodavac uputio u drugu državu članicu radi obavljanja posla za tog poslodavca, i nadalje se primjenjuje zakonodavstvo prve države članice pod uvjetom da predviđeno trajanje takvog posla nije duže od dvadeset i četiri mjeseca i da nije poslan s ciljem da zamijeni drugu osobu.

2. Na osobu koja inače obavlja djelatnost kao samozaposlena osoba u državi članici i odlazi obavljati sličnu djelatnost u drugoj državi članici, i nadalje se primjenjuje zakonodavstvo prve države članice pod uvjetom da predviđeno trajanje takve djelatnosti nije duže od dvadeset i četiri mjeseca.

Članak 13.

Obavljanje djelatnosti u dvije ili više država članica

1. Na osobu, koja inače obavlja djelatnost kao zaposlena osoba u dvije ili više država članica, primjenjuje se:

(a) zakonodavstvo države članice boravišta ako obavlja znatan dio svoje djelatnosti u toj državi članici ili ako ju zapošljavaju različita poduzeća ili različiti poslodavci čije je registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u različitim državama članicama;

ili

(b) zakonodavstvo države članice u kojoj se nalazi registrirano sjedište ili mjesto poslovanja poduzeća ili poslodavca koji ju zapošljava, ako ne obavlja znatan dio svoje djelatnosti u državi članici boravišta.

2. Na osobu, koja inače obavlja djelatnost kao samozaposlena osoba u dvije ili više država članica primjenjuje se:

(a) zakonodavstvo države članice boravišta ako obavlja znatan dio djelatnosti u toj državi članici; ili

(b) zakonodavstvo države članice u kojoj je središte interesa njene djelatnosti ako nema boravište u jednoj od država članica u kojoj obavlja znatan dio svoje djelatnosti.

3. Na osobu koja inače obavlja djelatnost u svojstvu zaposlene i samozaposlene osobe u različitim državama članicama primjenjuje se zakonodavstvo države članice u kojoj obavlja djelatnost kao zaposlena osoba ili, ako obavlja takvu djelatnost u dvije ili više država članica, zakonodavstvo određeno prema stavku 1.

4. Na osobu koja je kao državni službenik zaposlena od strane države članice te koja obavlja djelatnost u svojstvu zaposlene i samozaposlene osobe u jednoj ili više drugih država članica primjenjuje se zakonodavstvo države članice koje se primjenjuje i na upravu koja ju zapošljava.

5. S osobama iz stavaka od 1. do 4. se u smislu zakonodavstva određenog u skladu s ovim odredbama postupa kao da obavljaju sve svoje djelatnosti kao zaposlene ili kao samozaposlene osobe i kao da ostvaruju sav svoj dohodak u dotičnoj državi članici.

Članak 14.

Dobrovoljno osiguranje ili izborno produženo osiguranje

1. Članci od 11. do 13. ne primjenjuju se na dobrovoljno osiguranje ili izborno produženo osiguranje osim ako za jednu od grana iz članka 3. stavka 1. u državi članici ne postoji isključivo dobrovoljni sustav.

2. Ako na temelju zakonodavstva države članice osoba na koju se to odnosi podliježe obveznom osiguranju u toj državi članici, na nju se ne mora primjenjivati sustav dobrovoljnog osiguranja ili sustav izbornog produženog osiguranja u drugoj državi članici. U svim ostalim slučajevima u kojima za određenu granu postoji izbor između nekoliko sustava dobrovoljnog osiguranja ili izbornog produženog osiguranja, osoba na koju se to odnosi pridružuje se sustavu po svom izboru.

3. Međutim, što se tiče invalidskih davanja, davanja za slučaj starosti ili davanja za nadživjele osobe, osoba na koju se to odnosi može se pridružiti sustavu dobrovoljnog ili izbornog produženog osiguranja države članice čak i ako se na nju obvezno primjenjuje zakonodavstvo druge države članice, pod uvjetom da se u jednoj fazi njezine karijere na nju primjenjivalo zakonodavstvo prve države članice zbog ili kao posljedica djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe i ako

je takvo preklapanje izričito ili prešutno dozvoljeno prema zakonodavstvu prve države članice.

4. Ako zakonodavstvo bilo koje države članice kao uvjet za pristup dobrovoljnom osiguranju ili izbornom produženom osiguranju odredi boravište u toj državi članici, jednako se postupa u odnosu na boravište u drugoj državi članici, kao što je predviđeno člankom 5. točkom (b), u odnosu na osobe na koje se u nekoj ranijoj fazi primjenjivalo zakonodavstvo prve države članice na temelju djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe.

Članak 15.

Pomoćno osoblje Europskih zajednica

Pomoćno osoblje Europskih zajednica može birati primjenu zakonodavstva države članice koja ih zapošljava, države članice čije se zakonodavstvo na njih posljednje primjenjivalo ili države članice čiji su državljani, s obzirom na odredbe različite od onih koje se odnose na obiteljske doplatke, koji se pružaju u skladu sa sustavom koji se primjenjuje na to osoblje. Ovo pravo izbora, koje se može ostvariti samo jednom, proizvodi učinak od prvog dana zaposlenja.

Članak 16.

Odstupanja od članaka od 11. do 15.

1. Dvije ili više država članica, nadležna tijela tih država članica ili službe koje su ta tijela odredila mogu zajedničkim dogovorom predvidjeti izuzetke od članaka od 11. do 15. u interesu određenih osoba ili kategorija osoba.

2. Osoba koja prima mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva jedne ili više država članica i koja boravi u drugoj državi članici može na svoj zahtjev biti izuzeta od primjene zakonodavstva potonje države, pod uvjetom da se to zakonodavstvo na nju ne primjenjuje zbog obavljanja djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe.

GLAVA III.

**POSEBNE ODREDBE O RAZLIČITIM KATEGORIJAMA
DAVANJA**

POGLAVLJE 1.

**Davanja za slučaj bolesti, majčinstvo i istovjetna davanja za
očinstvo**

Odjeljak 1.

**Osigurane osobe i članovi njihovih obitelji,
osim umirovljenika i članova njihovih
obitelji**

Članak 17.

Boravište u državi članici koja nije nadležna država članica

Osigurana osoba ili članovi njezine obitelji koji borave u državi članici koja nije nadležna država članica ostvaruju u državi članici boravišta davanja u naravi koja, u ime nadležne ustanove, pruža ustanova mjesta boravišta u skladu s odredbama zakonodavstva koje primjenjuje, kao da su osigurani na temelju spomenutog zakonodavstva.

Članak 18.

**Privremeno boravište u nadležnoj državi članici kada je
boravište u drugoj državi članici – Posebna pravila za
članove obitelji pograničnih radnika**

1. Ako nije drugačije predviđeno stavkom 2., osigurana osoba i članovi njezine obitelji iz članka 17. također imaju pravo na davanja u naravi tijekom privremenog boravišta u nadležnoj državi članici. Davanja u naravi pruža nadležna ustanova o svom vlastitom trošku, u skladu s odredbama zakonodavstva koje primjenjuje, kao da dotične osobe borave u toj državi članici.

2. Članovi obitelji pograničnih radnika imaju pravo na davanja u naravi tijekom njihova privremenog boravišta u nadležnoj državi članici, osim ako ta država članica nije navedena u Prilogu III. U tom slučaju članovi obitelji pograničnih radnika imaju pravo na davanja u naravi u nadležnoj državi članici pod uvjetima predviđenim u članku 19. stavku 1.

Članak 19.

Privremeno boravište izvan nadležne države članice

1. Ako nije drugačije predviđeno stavkom 2., osigurana osoba i članovi njezine obitelji koji borave u državi članici koja nije nadležna država članica imaju tijekom svog privremenog boravišta pravo na davanja u naravi koja su iz medicinskih razloga nužna, uzimajući u obzir prirodu davanja i očekivanu dužinu privremenog boravišta. Ta davanja u ime nadležne

ustanove pruža ustanova mjesta privremenog boravišta, u skladu s odredbama zakonodavstva koje primjenjuje, kao da su dotične osobe osigurane na temelju spomenutog zakonodavstva.

2. Administrativna komisija utvrđuje popis davanja u naravi za koja, da bi se mogla ostvariti tijekom privremenog boravišta u drugoj državi članici, je potreban prethodni dogovor između dotičnih osoba i ustanove koja pruža skrb.

Članak 20.

**Putovanje s ciljem ostvarivanja davanja u naravi –
Odobrenje za podvrgavanje odgovarajućem liječenju
izvan države članice boravišta**

1. Ako ovom Uredbom nije drugačije određeno, osigurana osoba koja putuje u drugu državu članicu s ciljem ostvarivanja davanja u naravi tijekom privremenog boravišta, mora zatražiti odobrenje nadležne ustanove.

2. Osigurana osoba kojoj je nadležna ustanova odobrila odlazak u drugu državu članicu s ciljem podvrgavanja liječenju primjerenom njezinom stanju, ostvaruje uslugu u naravi koju joj u ime nadležne ustanove pruža ustanova mjesta privremenog boravišta, u skladu s odredbama zakonodavstva koje primjenjuje, kao da je osigurana na temelju spomenutog zakonodavstva. Odobrenje se izdaje ako je dotično liječenje izvršeno u davanja predviđena zakonodavstvom države članice u kojoj dotična osoba boravi i ako ga ne može ostvariti unutar medicinski opravdanog vremenskog razdoblja, uzimajući u obzir njezino trenutno zdravstveno stanje i vjerojatan razvoj njezine bolesti.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se *mutatis mutandis* na članove obitelji osigurane osobe.

4. Ako članovi obitelji osigurane osobe borave u državi članici različitoj od države članice u kojoj osigurana osoba boravi, a ta je država članica izabrala povrat sredstava na temelju fiksnih iznosa, trošak davanja u naravi iz stavka 2. snosi ustanova mjesta boravišta članova obitelji. U ovom slučaju, u smislu stavka 1., ustanova mjesta boravišta članova obitelji smatra se nadležnom ustanovom.

Članak 21.

Novčana davanja

1. Osigurana osoba i članovi njezine obitelji koji borave ili privremeno borave u državi članici različitoj od nadležne države članice imaju pravo na novčana davanja koja pruža nadležna

ustanova u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje. Sporazumom između nadležne ustanove i ustanove mjesta boravišta ili privremenog boravišta takva davanja može, međutim, osigurati ustanova mjesta boravišta ili privremenog boravišta na teret nadležne ustanove u skladu sa zakonodavstvom nadležne države članice.

2. Nadležna ustanova države članice čije zakonodavstvo propisuje da se određivanje novčanih davanja temelji na prosječnom dohotku ili prosječnoj osnovici za plaćanje doprinosa određuje takav prosječan dohodak ili prosječnu osnovicu za plaćanje doprinosa isključivo pozivanjem na dohotke koji su potvrđeni kao isplaćeni, ili na osnovice za plaćanje doprinosa koje se primjenjuju tijekom razdoblja navršenih na temelju spomenutog zakonodavstva.

3. Nadležna ustanova države članice čije zakonodavstvo propisuje da se određivanje novčanih davanja temelji na standardnom dohotku uzima u obzir isključivo standardni dohodak ili, po potrebi, prosjek standardnih dohodaka za razdoblja navršena na temelju spomenutog zakonodavstva.

4. Stavci 2. i 3. primjenjuju se *mutatis mutandis* na slučajeve u kojima zakonodavstvo koje primjenjuje nadležna ustanova predviđa posebno referentno razdoblje koje odgovara u dotičnom slučaju u potpunosti ili djelomično razdobljima koje je određena osoba navršila na temelju zakonodavstva jedne ili više drugih država članica.

Članak 22.

Podnositelji zahtjeva za mirovinu

1. Osigurana osoba kojoj poslije podnošenja zahtjeva za mirovinu ili tijekom odlučivanja o njemu prestane pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države članice koja je posljednja bila nadležna i nadalje će imati pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države članice u kojoj boravi, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva za mirovinu ispunjava uvjete osiguranja prema zakonodavstvu države članice iz stavka 2. Pravo na davanja u naravi u državi članici boravišta se također primjenjuje na članove obitelji podnositelja zahtjeva za mirovinu.

2. Davanja u naravi naplativa su od ustanove države članice koja bi u slučaju stjecanja prava na mirovinu postala nadležna na temelju članka od 23. do 25.

Odjeljak 2.

Umirovljenici i članovi njihovih obitelji

Članak 23.

Pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države članice boravišta

Osoba koja koristi mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva dvije ili više država članica, od kojih je jedna država

članica boravišta, i koja ima pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva te države članice, koristi, kao i članovi njezine obitelji, takva davanja u naravi od strane i na teret ustanove mjesta boravišta, kao da je umirovljenik ostvario mirovinu koja se isplaćuje isključivo na temelju zakonodavstva te države članice.

Članak 24.

Slučajevi kada nema prava na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države članice boravišta

1. Osoba koja koristi mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva jedne ili više država članica i koja nema prava na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države članice boravišta, unatoč tome ostvaruje takva davanja za sebe i članove svoje obitelji u mjeri u kojoj bi na njih imala pravo na temelju zakonodavstva države članice ili u najmanju ruku jedne od država članica nadležnih u odnosu na njezine mirovine, ako boravi u toj državi članici. Davanja u naravi pruža ustanova mjesta boravišta na teret ustanove iz stavka 2., kao da dotična osoba ima pravo na mirovinu i davanja u naravi na temelju zakonodavstva te države članice.

2. U slučajevima obuhvaćenim stavkom 1., trošak davanja u naravi snosi ustanova određena prema sljedećim pravilima:

(a) ako umirovljenik ima pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva samo jedne države članice, trošak snosi nadležna ustanova te države članice;

(b) ako umirovljenik ima pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva dvije ili više država članica, tada trošak snosi nadležna ustanova države članice čije se zakonodavstvo na osobu primjenjivalo kroz najduže vremensko razdoblje; ako se primjenom ovog pravila dogodi da je nekoliko ustanova odgovorno za trošak davanja, trošak snosi ustanova koja primjenjuje zakonodavstvo koje se na umirovljenika posljednje primjenjivalo.

Članak 25.

Mirovine na temelju zakonodavstva jedne ili više država članica koje nisu država članica boravišta kada postoji pravo na davanje u naravi u potonjoj državi članici

Kada osoba koja koristi mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva jedne ili više država članica boravi u državi članici na temelju čijeg zakonodavstva pravo na korištenje davanja u naravi ne ovisi o uvjetu osiguranja, ili djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe i ne prima mirovinu od te države članice, trošak davanja u naravi koji koristi ona i članovi njezine obitelji snosi ustanova jedne od država članica nadležnih u odnosu na njezine mirovine određene prema članku 24. stavku 2., u mjeri u kojoj bi umirovljenik i članovi njegove obitelji imali pravo na takva davanja da borave u toj državi članici.

Članak 26.

Boravište članova obitelji u državi članici različitoj od one u kojoj boravi umirovljenik

Članovi obitelji osobe koja koristi mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva jedne ili više država članica, koji borave u državi članici različitoj od one u kojoj boravi umirovljenik, imaju pravo koristiti davanja u naravi kod ustanove mjesta njihova boravišta u skladu s odredbama zakonodavstva koje ta ustanova primjenjuje, sve dok umirovljenik ima pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva države članice. Troškove snosi nadležna ustanova odgovorna za troškove davanja u naravi koje se umirovljeniku pružaju u državi članici njegova boravišta.

Članak 27.

Privremeno boravište umirovljenika ili članova njegove obitelji u državi članici različitoj od države članice u kojoj borave – privremeno boravište u nadležnoj državi članici – odobrenje za odgovarajuće liječenje izvan države članice boravišta

1. Članak 19. primjenjuje se *mutatis mutandis* na osobu koja koristi mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva jedne ili više država članica i koja ima pravo na davanja u naravi na temelju zakonodavstva jedne od država članica koje pružaju njezinu mirovinu(-e) ili na članove njezine obitelji koji privremeno borave u državi članici koja nije ona u kojoj borave.

2. Članak 18. stavak 1. primjenjuje se *mutatis mutandis* na osobe iz stavka 1. kada privremeno borave u državi članici u

kojoj se nalazi nadležna ustanova odgovorna za trošak davanja u naravi koja je umirovljenik ostvario u državi članici njegovog boravišta, a spomenuta država članica je to odabrala te je navedena u Prilogu IV.

3. Članak 20. primjenjuje se *mutatis mutandis* na umirovljenika i/ili članove njegove obitelji koji privremeno borave u državi članici različitoj od one u kojoj imaju boravište s ciljem da se tamo podvrgnu liječenju primjerenom njihovom stanju.

4. Ako nije drugačije predviđeno stavkom 5., trošak davanja u naravi na koji se odnose stavci od 1. do 3. snosi nadležna ustanova odgovorna za trošak davanja u naravi pruženih umirovljeniku u državi članici njegova boravišta.

5. Trošak davanja u naravi na koji se odnosi stavak 3. snosi ustanova mjesta boravišta umirovljenika ili članova njegove obitelji ako te osobe borave u državi članici koja je odabrala povrat troškova na temelju fiksnih iznosa. U tim slučajevima, u smislu stavka 3., ustanova mjesta boravišta umirovljenika ili članova njegove obitelji smatra se nadležnom ustanovom.

Članak 28.

Posebna pravila za umirovljene pogranične radnike

1. Pogranični radnik koji je u mirovini ima pravo u slučaju bolesti i dalje primati davanja u naravi u državi članici u kojoj je posljednji put obavljao svoju djelatnost u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe ako je to nastavak liječenja koje je započelo u toj državi članici. Pojam „nastavak liječenja” znači nastavak pretraga, dijagnoze i liječenja bolesti.

2. Umirovljenik koji je unutar pet godina prije početka korištenja starosne ili invalidske mirovine obavljao djelatnost u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe tijekom najmanje dvije godine kao pogranični radnik ima pravo na davanja u naravi u državi članici u kojoj je obavljao takvu djelatnost kao pogranični radnik ako su ta država članica i država članica u kojoj se nalazi nadležna ustanova odgovorna za troškove davanja u naravi pruženih umirovljeniku u njegovoj državi članici boravišta ovo odabrale i obje su navedene u Prilogu V.

3. Stavak 2. primjenjuje se *mutatis mutandis* na članove obitelji bivših pograničnih radnika ili na nadživjele osobe bivših pograničnih radnika ako su tijekom razdoblja utvrđenih stavkom 2. oni imali prava na davanja u naravi predviđena člankom 18. stavkom 2., čak i ako je pogranični radnik umro prije početka korištenja svoje mirovine, pod uvjetom da je obavljao djelatnost u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe kao pogranični radnik najmanje dvije godine unutar pet godina prije svoje smrti.

4. Stavci 2. i 3. primjenjuju se sve dok se na dotičnu osobu ne počne primjenjivati zakonodavstvo države članice na temelju djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe.

5. Trošak davanja u naravi na koji se odnose stavci od 1. do 3. snosi nadležna ustanova odgovorna za trošak davanja u naravi koji umirovljeniku ili nadživjelim osobama umirovljenika pružaju odnosne države članice njihova boravišta.

Članak 29.

Novčana davanja za umirovljenike

1. Novčana davanja osobama koje primaju mirovinu ili mirovine na temelju zakonodavstva jedne ili više država članica isplaćuje nadležna ustanova države članice u kojoj se nalazi nadležna ustanova odgovorna za trošak davanja u naravi koji se pruža umirovljeniku u državi članici njegova boravišta. Članak 21. se primjenjuje *mutatis mutandis*.

2. Stavak 1. se također primjenjuje na članove umirovljenikove obitelji.

Članak 30.

Doprinosi umirovljenika

1. Ustanova države članice koja je nadležna na temelju zakonodavstva koje primjenjuje za odbitke na ime doprinosa za slučaj bolesti, davanja za majčinstvo i istovjetna davanja za očinstvo može zatražiti i dobiti povrat takvih odbitaka, određenih prema zakonodavstvu koje primjenjuje, samo u mjeri u kojoj trošak naknada utvrđenih člancima od 23. do 26. snosi ustanova navedene države članice.

2. Ako u slučajevima predviđenim člankom 25. stjecanje davanja za slučaj bolesti, davanja za majčinstvo i istovjetnih davanja za očinstvo ovisi o uplati doprinosa ili o sličnim uplatama prema zakonodavstvu države članice u kojoj dotični umirovljenik boravi, takvi se doprinosi ne plaćaju na osnovi takvog boravišta.

Odjeljak 3.

Zajedničke odredbe

Članak 31.

Opće odredbe

Članci od 23. do 30. ne primjenjuju se na umirovljenika ili članove njegove obitelji koji imaju pravo na davanja na temelju zakonodavstva države članice na temelju djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe. U tom slučaju, na osobu na koju se to odnosi primjenjuju se u smislu ovog poglavlja članci od 17. do 21.

Članak 32.

Određivanje prednosti prava na davanja u naravi – Posebno pravilo za prava članova obitelji na davanja u državi članici boravišta

1. Samostalno pravo na davanja u naravi na osnovi zakonodavstva države članice ili ovog poglavlja ima prednost nad izvedenim pravom na davanja za članove obitelji. Međutim, izvedeno pravo na davanja u naravi ima prednost pred samostalnim pravima ako samostalno pravo u državi članici postoji izravno i jedino na temelju boravišta određene osobe u toj državi članici.

2. Ako članovi obitelji osigurane osobe borave u državi članici na temelju čijeg zakonodavstva pravo na davanja u naravi nije uvjetovano osiguranjem ili zaposlenjem ili samozaposlenjem, davanja u naravi pružaju se na teret nadležne ustanove u državi članici u kojoj borave, ako bračni drug ili osoba koja se brine za djecu osigurane osobe obavlja djelatnost u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe u navedenoj državi članici ili koristi mirovinu od te države članice na temelju djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe.

Članak 33.

Značajnija davanja u naravi

1. Osigurana osoba ili član njezine obitelji koji ima pravo na protezu, veće pomagalo ili druga značajnija davanja u naravi koja priznaje ustanova države članice prije nego je osoba postala osiguranikom na temelju zakonodavstva koje primjenjuje ustanova druge države članice ostvaruje takva davanja na teret prve ustanove čak i ako je priznato pravo nakon što je navedena osoba već postala osiguranikom na temelju zakonodavstva koje primjenjuje druga ustanova.

2. Administrativna komisija sastavlja popis davanja obuhvaćenih stavkom 1.

Članak 34.

Preklapanje davanja za dugotrajnu njegu

1. Ako korisnik novčanih davanja za dugotrajnu njegu koja se smatraju davanjima u slučaju bolesti te ih stoga pruža država članica nadležna za novčana davanja na temelju članka 21. ili 29., istodobno na temelju ovog poglavlja ima pravo tražiti davanja u naravi namijenjena istoj svrsi od ustanove mjesta boravišta ili privremenog boravišta u drugoj državi članici, a ustanova prve države članice je također dužna nadoknaditi troškove tih davanja u naravi na temelju članka 35., primjenjuju se opća odredba o sprečavanju preklapanja davanja utvrđena člankom 10. uz samo ova ograničenja: ako dotična osoba podnese zahtjev i ostvari davanja u naravi, iznos novčanog davanja se smanjuje za iznos davanja u naravi koji se traži ili bi se mogao tražiti od ustanove prve države članice od koje se zahtijeva nadoknada troška.

2. Administrativna komisija utvrđuje popis novčanih davanja i davanja u naravi obuhvaćenih stavkom 1.

3. Dvije ili više država članica, ili njihova nadležna tijela, mogu dogovoriti druge ili dopunske mjere koje neće biti nepovoljnije za dotične osobe od načela utvrđenih stavkom 1.

Članak 35.

Nadoknade troškova između ustanova

1. Za davanja u naravi koja je pružila ustanova države članice u ime ustanove druge države članice na temelju ovog poglavlja u potpunosti se nadoknađuju troškovi.

2. Nadoknade troškova predviđene stavkom 1. određuju se i obavljaju u skladu s dogovorima propisanim provedbenom uredbom, ili nakon predočenja dokaza o stvarnom trošku, ili na temelju fiksnih iznosa za države članice čija su pravna ili upravna uređenja takva da nadoknada na temelju stvarnih troškova nije prikladna.

3. Dvije ili više država članica i njihova nadležna tijela mogu predvidjeti druge metode nadoknade troškova ili se potpuno odreći nadoknade troškova među ustanovama u njihovoj nadležnosti.

POGLAVLJE 2.

Davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti

Članak 36.

Pravo na novčana davanja i davanja u naravi

1. Ne dovodeći u pitanje povoljnije odredbe stavka 2. ovog članka, članak 17., članak 18. stavak 1., članak 19. stavak 1. i članak 20. stavak 1. također se primjenjuju na davanja za ozljede na radu i profesionalne bolesti.

2. Osoba koja je pretrpjela ozljedu na radu ili je oboljela od profesionalne bolesti i boravi ili privremeno boravi u državi članici koja nije nadležna država članica ima pravo na posebna davanja u naravi iz sustava koji obuhvaća ozljede na radu i profesionalne bolesti, koje u ime nadležne ustanove pruža ustanova mjesta boravišta ili privremenog boravišta u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, kao da je osoba osigurana na temelju navedenog zakonodavstva.

3. Članak 21. se također primjenjuje na sva davanja obuhvaćena ovim poglavljem.

Članak 37.

Troškovi prijevoza

1. Nadležna ustanova države članice čije zakonodavstvo predviđa podmirivanje troškova prijevoza osobe koja je

pretrpjela ozljedu na radu ili boluje od profesionalne bolesti do mjesta njezina boravišta ili do bolnice, podmiruje takve troškove do odgovarajućeg mjesta u drugoj državi članici u kojoj osoba boravi, pod uvjetom da ta ustanova prethodno odobri takav prijevoz, temeljito uzimajući u obzir razloge koji ga opravdavaju. Takvo se odobrenje ne traži u slučaju pograničnog radnika.

2. Nadležna ustanova države članice čije zakonodavstvo predviđa podmirivanje troškova prijevoza tijela osobe preminule zbog ozljede na radu do mjesta pokopa snosi takve troškove u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje do odgovarajućeg mjesta u drugoj državi članici u kojoj je osoba boravila u vrijeme ozljede.

Članak 38.

Davanja za profesionalne bolesti kad je osoba koja boluje od takve bolesti bila izložena istom riziku u nekoliko država članica

Kada je na temelju zakonodavstva dvije ili više država članica osoba koja je oboljela od profesionalne bolesti obavljala djelatnost koja zbog svoje prirode može uzrokovati navedenu bolest, davanja koja ona ili nadživjele osobe mogu tražiti pružaju se isključivo na temelju zakonodavstva posljednje od tih država čiji su uvjeti zadovoljeni.

Članak 39.

Pogoršanje profesionalne bolesti

U slučaju pogoršanja profesionalne bolesti za koju je osoba koja boluje od takve bolesti koristila ili koristi davanja na temelju zakonodavstva države članice, primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) ako dotična osoba tijekom korištenja davanja nije obavljala na temelju zakonodavstva druge države članice djelatnost u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe, koja je mogla uzrokovati ili pogoršati navedenu bolest, nadležna ustanova prve države članice snosi troškove davanja na temelju odredbi zakonodavstva koje primjenjuje, uzimajući u obzir pogoršanje;

(b) ako je dotična osoba tijekom korištenja davanja obavljala takvu djelatnost na temelju zakonodavstva druge države članice, nadležna ustanova prve države članice snosi trošak davanja na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, ne uzimajući u obzir pogoršanje. Nadležna ustanova druge države članice priznaje dodatak navedenoj osobi, čiji je

iznos jednak razlici iznosa davanja propisanih nakon pogoršanja i iznosa koji bi bio propisan prije pogoršanja na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, ako je navedena bolest koja se pojavila obuhvaćena zakonodavstvom te države članice;

- (c) pravila s obzirom na smanjenje, obustavu ili ukidanje, utvrđena zakonodavstvom države članice, neće se primijeniti protiv osoba koje koriste davanja koja pružaju ustanove dviju država članica u skladu s točkom (b).

Članak 40.

Pravila za uzimanje u obzir posebnih obilježja pojedinih zakonodavstava

1. Ako ne postoji osiguranje od ozljeda na radu ili profesionalne bolesti u državi članici u kojoj osoba na koju se to odnosi boravi ili privremeno boravi, ili ako takvo osiguranje postoji, ali nema ustanove odgovorne za pružanje davanja u naravi, ta davanja pruža ustanova mjesta boravišta ili privremenog boravišta odgovorna za pružanje davanja u naravi u slučaju bolesti.

2. Ako nema osiguranja od ozljeda na radu ili profesionalnih bolesti u nadležnoj državi članici, odredbe ovog poglavlja o davanjima u naravi se, unatoč tome, primjenjuju na osobu koja ima pravo na ta davanja za slučaj bolesti, majčinstva ili istovjetnih naknada koje koristi otac na temelju zakonodavstva te države članice, ako ta osoba pretrpi ozljedu na radu ili boluje od profesionalne bolesti tijekom boravišta ili privremenog boravišta u drugoj državi članici. Troškove snosi ustanova nadležna za davanja u naravi na temelju zakonodavstva nadležne države članice.

3. Članak 5. primjenjuje se na nadležnu ustanovu u državi članici u odnosu na izjednačavanje ozljeda na radu ili profesionalnih bolesti koje su se dogodile ili su potvrđene naknadno na temelju zakonodavstva druge države članice tijekom ocjene stupnja nesposobnosti, prava na davanja ili njihova iznosa, pod uvjetom da:

- (a) nema naknade u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti koja se dogodila ili je prethodno potvrđena na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje;

i

- (b) nema naknade u slučaju ozljede na radu ili profesionalne bolesti koja se dogodila ili je nakon toga potvrđena na

temelju zakonodavstva druge države članice u okviru kojeg se ozljeda na radu ili profesionalna bolest dogodila ili je potvrđena.

Članak 41.

Nadoknada troškova među ustanovama

1. Članak 35. se također primjenjuje na davanja obuhvaćena ovim poglavljem te se nadoknada troškova obavlja na temelju stvarnih troškova.

2. Dvije ili više država članica, ili njihova nadležna tijela, mogu predvidjeti druge metode nadoknade ili se potpuno odreći nadoknade troškova među ustanovama u njihovoj nadležnosti.

POGLAVLJE 3.

Posmrtna pripomoći

Članak 42.

Pravo na pripomoć za slučaj kada se smrt dogodi u državi članici, ili kada osoba koja ima pravo na pripomoć boravi u državi članici koja nije nadležna država članica

1. Kada osigurana osoba ili član njezine obitelji umre u državi članici koja nije nadležna država članica smatra se da se smrt dogodila u nadležnoj državi članici.

2. Nadležna ustanova obvezna je pružiti posmrtnu pripomoć koja osobi pripada na osnovi zakonodavstva koje se primjenjuje, čak i ako osoba ima pravo boravišta u državi članici koja nije nadležna država članica.

3. Stavci 1. i 2. također se primjenjuju kada je smrt nastupila uslijed ozljede na radu ili profesionalne bolesti.

Članak 43.

Davanja u slučaju smrti umirovljenika

1. U slučaju smrti umirovljenika koji je imao pravo na mirovinu na temelju zakonodavstva jedne države članice ili na mirovine na temelju zakonodavstva dvije ili više država članica, u vrijeme kada je taj umirovljenik boravio u državi članici u kojoj se ne nalazi ustanova odgovorna za trošak davanja u naravi utvrđenih člancima 24. i 25., posmrtna pripomoć koja mu pripada na temelju zakonodavstva koje primjenjuje ta ustanova, pruža ta ustanova na vlastiti teret, kao da je umirovljenik boravio u državi članici u kojoj se nalazi ta ustanova u vrijeme njegove smrti.

2. Stavak 1. primjenjuje se *mutatis mutandis* na članove obitelji umirovljenika.

POGLAVLJE 4.

Invalidska davanja

Članak 44.

Osobe na koje se primjenjuje samo zakonodavstvo tipa A

1. U smislu ovog poglavlja, „zakonodavstvo tipa A” znači svako zakonodavstvo na temelju kojeg je iznos invalidskog davanja neovisan o trajanju razdoblja osiguranja ili boravišta i koje nadležna država članica izričito uključuje u Prilog VI., a „zakonodavstvo tipa B” znači bilo koje drugo zakonodavstvo.

2. Osoba na koju se uzastopno ili naizmjenice primjenjivalo zakonodavstvo dvije ili više država članica i koja je navršila razdoblja osiguranja ili boravišta isključivo na temelju zakonodavstva tipa A ima pravo na davanja samo od ustanova države članice čije se zakonodavstvo primjenjivalo u vrijeme kada se pojavila nesposobnost za rad nakon koje je nastupila invalidnost, uzimajući u obzir po potrebi članak 45., te ostvaruje takva davanja u skladu s tim zakonodavstvom.

3. Osoba koja nema prava na davanja prema stavku 2. koristi davanja na koja još uvijek ima pravo na temelju zakonodavstva druge države članice, uzevši u obzir, po potrebi, članak 45.

4. Ako zakonodavstvo na koje se odnose stavci 2. ili 3. sadrži pravila za smanjenje, obustavu ili ukidanje invalidskih davanja u slučaju preklapanja s drugim prihodom ili s davanjima druge vrste u smislu članka 53. stavka 2., članak 53. stavak 3. i članak 55. stavak 3. primjenjuje se *mutatis mutandis*.

Članak 45.

Posebne odredbe o zbrajanju razdoblja

Nadležna ustanova države članice čije zakonodavstvo uvjetuje stjecanje, zadržavanje ili ponovnu uspostavu prava na davanja navršenim razdobljima osiguranja ili boravišta, ako je potrebno, primjenjuje članak 51. stavak 1. *mutatis mutandis*.

Članak 46.

Osobe na koje se primjenjuje samo zakonodavstvo tipa B ili zakonodavstvo tipa A i B

1. Osoba na koju se uzastopno ili naizmjenice primjenjivalo zakonodavstvo dviju ili više država članica, od kojih najmanje jedno nije zakonodavstvo tipa A, ima pravo na davanja na

temelju poglavlja 5., koje se primjenjuje *mutatis mutandis*, uzimajući u obzir stavak 3.

2. Međutim, ako se na određenu osobu prethodno primjenjivalo zakonodavstvo tipa B te je ona pretrpjela nesposobnost za rad koja je dovela do invalidnosti u vrijeme primjene zakonodavstva tipa A, ona ostvaruje davanja u skladu s člankom 44., pod uvjetom da:

— ispunjava uvjete isključivo tog zakonodavstva ili drugih zakonodavstava istog tipa, uzimajući u obzir, po potrebi, članak 45., ali bez obzira na razdoblja osiguranja navršena na temelju zakonodavstva tipa B,

i

— ne podnese zahtjev za pravo na davanja za slučaj starosti, uzimajući u obzir članak 50. stavak 1.

3. Odluka koju je donijela ustanova države članice o stupnju invalidnosti podnositelja zahtjeva obvezuje ustanovu svake države članice na koju se to odnosi, pod uvjetom da je usklađenost zakonodavstava tih država članica u odnosu na uvjete u pogledu stupnja invalidnosti prihvaćenom u Prilogu VII.

Članak 47.

Pogoršanje invalidnosti

1. U slučaju pogoršanja invalidnosti za koju osoba prima davanja na temelju zakonodavstva jedne ili više država članica, primjenjuju se sljedeće odredbe, uzimajući u obzir pogoršanje:

(a) davanja se stječu u skladu s poglavljem 5., čije se odredbe primjenjuju *mutatis mutandis*;

(b) međutim, ako se na određenu osobu primjenjuju dva ili više zakonodavstava tipa A i budući da se na ostvarivanje davanja ne primjenjuje zakonodavstvo druge države članice, davanja se stječu u skladu s člankom 44. stavkom 2.

2. Ako je ukupni iznos jednog ili više davanja koja pripadaju na temelju stavka 1. niži od iznosa davanja koje je dotična osoba primala na teret ustanove koja je prethodno bila nadležna za isplatu, ta ustanova joj plaća dodatak jednak razlici dvaju iznosa.

3. Ako dotična osoba nema pravo na davanja na teret ustanove druge države članice, nadležna ustanova prethodno nadležne države članice pruža davanja u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, uzimajući u obzir pogoršanje i, prema potrebi, članak 45.

Članak 48.

Pretvaranje invalidskih davanja u davanja za slučaj starosti

1. Invalidska davanja pretvaraju se u davanja za slučaj starosti, po potrebi, pod uvjetima utvrđenim zakonodavstvom ili zakonodavstvima prema kojima su ostvarena i u skladu s poglavljem 5.

2. Ako osoba koja prima invalidsko davanje može temeljiti zahtjev za davanja za slučaj starosti na zakonodavstvu jedne ili više drugih država članica, u skladu s člankom 50., svaka ustanova koja je odgovorna za pružanje invalidskih davanja na temelju zakonodavstva države članice nastavlja pružati takvoj osobi invalidska davanja na koja ima pravo, na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, sve dok se na tu ustanovu ne počne primjenjivati stavak 1. ili sve dok dotična osoba ispunjava uvjete za takva davanja.

3. Kada se invalidska davanja ostvarena prema zakonodavstvu države članice, u skladu s člankom 44., pretvaraju u davanja za slučaj starosti i kada određena osoba još ne ispunjava uvjete utvrđene zakonodavstvom jedne ili više drugih država članica za primanje tih davanja, navedena osoba prima od te ili tih država članica invalidska davanja od datuma pretvorbe.

Ta se invalidska davanja pružaju u skladu s poglavljem 5., kao da se to poglavlje primjenjivalo u vrijeme kada je nastupila nesposobnost za rad koja je dovela do invalidnosti, sve dok navedena osoba ne ispunji uvjete potrebne za davanje za starost određene dotičnim nacionalnim zakonodavstvima ili, ako takva pretvorba nije predviđena, sve dok ima pravo na invalidska davanja na temelju potonjeg zakonodavstva ili zakonodavstava.

4. Invalidska davanja utvrđena na temelju članka 44. ponovno se određuju u skladu s poglavljem 5., čim korisnik stekne uvjete potrebne za invalidska davanja utvrđena zakonodavstvom tipa B ili čim primi davanja za slučaj starosti na temelju zakonodavstva druge države članice.

Članak 49.

Posebne odredbe za državne službenike

Članci 6., 44., 46., 47., i 48. te članak 60. stavci 2. i 3., primjenjuju se *mutatis mutandis* na osobe obuhvaćene posebnim sustavom za državne službenike.

POGLAVLJE 5.

Starosne i obiteljske mirovine

Članak 50.

Opće odredbe

1. Sve nadležne ustanove utvrđuju pravo na davanje, prema zakonodavstvima svih država članica koja su se primjenjivala na određenu osobu, povodom podnesenog zahtjeva za priznanje prava, osim ako navedena osoba izričito ne zatraži odgodu ostvarivanja prava na davanja za slučaj starosti na temelju zakonodavstva jedne ili više država članica.

2. Ako u određenom trenutku navedena osoba ne ispunjava, ili više ne ispunjava, uvjete propisane svim zakonodavstvima država članica koja su se na nju primjenjivala, ustanove koje primjenjuju zakonodavstvo čiji su uvjeti ispunjeni ne uzimaju u obzir, kada obavljaju izračun u skladu s člankom 52. stavkom 1., točkama (a) ili (b), razdoblja navršena na temelju zakonodavstva čiji uvjeti nisu ispunjeni, ili više nisu ispunjeni, ako to ima za posljedicu manji iznos davanja.

3. Stavak 2. primjenjuje se *mutatis mutandis* kada navedena osoba izričito zatraži odgodu priznavanja prava na davanja za slučaj starosti.

4. Novi se izračun obavlja automatski kao da su, i kada su, uvjeti koji moraju biti ispunjeni na temelju drugih zakonodavstava ispunjeni ili ako osoba zatraži odgodu davanja za slučaj starosti u skladu sa stavkom 1., osim ako su razdoblja navršena na temelju drugih zakonodavstava već uzeta u obzir na temelju stavaka 2. ili 3.

Članak 51.

Posebne odredbe o zbrajanju razdoblja

1. Ako zakonodavstvo države članice priznanje određenih davanja uvjetuje razdobljima osiguranja koja su navršena isključivo u posebnoj djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe ili u zanimanju koje podliježe posebnom sustavu za zaposlene ili samozaposlene osobe, nadležna ustanova te države članice uzima u obzir razdoblja navršena na temelju zakonodavstva drugih država članica samo ako su navršena na temelju odgovarajućeg sustava ili, u nedostatku toga, u istom zanimanju ili po potrebi u istoj djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe.

Uzevši u obzir tako navršena razdoblja, ako navedena osoba ne ispunjava uvjete radi stjecanja prava na davanja iz posebnog sustava, ta se razdoblja uzimaju u obzir radi stjecanja prava na davanja iz općeg sustava ili, u nedostatku toga, sustava koji se primjenjuje na fizičke radnike ili administrativne radnike, ovisno o slučaju, pod uvjetom da je navedena osoba bila uključena u jedan ili drugi od tih sustava.

2. Razdoblja osiguranja navršena na temelju posebnog sustava države članice uzimaju se u obzir radi stjecanja davanja iz općeg sustava ili, u nedostatku toga, sustava druge države članice koji se primjenjuje, ovisno o slučaju, na fizičke radnike ili administrativne radnike, pod uvjetom da je navedena osoba bila uključena u jedan ili drugi od tih sustava, čak i ako su ta razdoblja već uzeta u obzir u potonjoj državi članici u okviru posebnog sustava.

3. Ako zakonodavstvo države članice primanje, zadržavanje ili ponovnu uspostavu prava na davanja uvjetuje osiguranjem navedene osobe u vrijeme nastanka osiguranog slučaja, smatra se da je ovaj uvjet bio ispunjen u slučaju osiguranja na temelju zakonodavstva druge države članice, u skladu s postupcima predviđenim u Prilogu XI. za svaku državu članicu na koju se to odnosi.

Članak 52.

Priznavanje davanja

1. Nadležna ustanova određuje pripadajući iznos davanja:
  - (a) na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, samo ako su uvjeti za stjecanje prava na davanja ispunjeni isključivo prema nacionalnom pravu (samostalno davanje);
  - (b) putem određivanja teoretskog iznosa i nakon tog stvarnog iznosa (razmjerni dio davanja), kako slijedi:
    - i. teoretski iznos davanja jednak je davanju koje bi određena osoba mogla zatražiti kad bi sva razdoblja osiguranja i/ili boravišta, navršena na temelju zakonodavstva drugih država članica, bila navršena na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje na dan priznavanja prava na davanje. Ako na temelju tog zakonodavstva iznos ne ovisi o trajanju navršenih razdoblja, taj se iznos smatra teoretskim iznosom;
    - ii. nadležna ustanova tada utvrđuje stvarni iznos razmjernog davanja, primjenjujući na teoretski iznos omjer između trajanja razdoblja navršenih prije nastanka osiguranog slučaja prema zakonodavstvu koje

primjenjuje i ukupnog trajanja razdoblja navršenih prije nastanka osiguranog slučaja na temelju zakonodavstva svih država članica na koje se to odnosi.

2. Ako je potrebno, nadležna ustanova primjenjuje na iznos izračunan prema stavku 1., točkama (a) i (b) sva pravila koja se odnose na smanjenje, obustavu ili prestanak prava, na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje unutar ograničenja predviđenih člancima od 53. do 55.

3. Dotična osoba ima pravo primati od nadležne ustanove svake države članice iznos viši od onih koji se računaju prema stavku 1., točkama (a) i (b).

4. Ako određivanje davanja prema stavku 1., točki (a) jednoj državi članici redovito rezultira samostalnim davanjem, koje je jednako ili više od razmjernog davanja određenog prema stavku 1., točki (b), nadležna ustanova može zanemariti razmjerni izračun na temelju uvjeta utvrđenih u provedbenoj uredbi. Takve su situacije utvrđene u Prilogu VIII.

Članak 53.

Pravila za sprečavanje preklapanja

1. Svako preklapanje invalidskih davanja, za slučaj starosti i davanja za nadživjele osobe, određenih ili ostvarenih na osnovi razdoblja osiguranja i/ili boravišta koja je navršila ista osoba, smatra se preklapanjem istovrsnih davanja.
2. Preklapanje davanja koja se ne mogu smatrati istovrsnima u smislu stavka 1. smatra se preklapanjem davanja različite vrste.
3. Sljedeće odredbe primjenjuju se u smislu pravila radi sprečavanja preklapanja davanja utvrđenih zakonodavstvom države članice u slučaju preklapanja invalidskih davanja, za slučaj starosti ili davanja za nadživjele osobe s istovrsnim davanjem, davanjem različite vrste ili s drugim prihodom:
  - (a) nadležna ustanova uzima u obzir davanja ili prihode stečene u drugoj državi članici samo ako zakonodavstvo koje se primjenjuje predviđa uzimanje u obzir davanja ili prihoda stečenih u inozemstvu;
  - (b) nadležna ustanova uzima u obzir iznos davanja koje druga država članica treba platiti prije odbijanja poreza, doprinosa za socijalno osiguranje i drugih pojedinačnih poreza ili odbitaka, osim ako zakonodavstvo koje primjenjuje ne predviđa primjenu pravila za sprečavanje preklapanja tih odbitaka, pod uvjetima i postupcima utvrđenim u provedbenoj uredbi;

(c) nadležna ustanova ne uzima u obzir iznos davanja stečenih na temelju zakonodavstva druge države članice na temelju dobrovoljnog osiguranja ili izbornog produženog osiguranja;

(d) ako jedna država članica primjenjuje pravila za sprečavanje preklapanja davanja jer određena osoba koristi davanja iste ili različite vrste na temelju zakonodavstva drugih država članica, ili prihod stečen u drugim državama članicama, pripadajuća se davanja mogu umanjiti samo za iznos takvih davanja ili takvog prihoda.

Članak 54.

Preklapanje istovrsnih davanja

1. Ako se istovrsna davanja koja pripadaju na osnovi zakonodavstva dviju ili više država članica preklapaju, pravila za sprečavanje preklapanja utvrđena zakonodavstvom države članice ne primjenjuju se na razmjerni dio davanja.

2. Pravila za sprečavanje preklapanja davanja primjenjuju se na samostalno davanje samo ako je navedeno davanje:

(a) davanje čiji iznos ne ovisi o trajanju razdoblja osiguranja ili boravišta;

ili

(b) davanje čiji se iznos određuje na temelju izjednačenih razdoblja za koje se smatra da su navršena između dana nastanka osiguranog slučaja i kasnijeg datuma, a preklapa se s:

i. davanjem istog tipa, osim ako je zaključen sporazum između dvije ili više država članica kako bi se izbjeglo uzimanje u obzir istog izjednačenog razdoblja više nego jednom;

ili

ii. davanja na koje se odnosi točka (a).

Davanja i sporazumi navedeni u točkama (a) i (b) popisani su u Prilogu IX.

Članak 55.

Preklapanje davanja različite vrste

1. Ako korištenje davanja različite vrste ili drugog prihoda zahtijeva primjenu pravila za sprečavanje preklapanja davanja utvrđenih zakonodavstvom određene države članice u odnosu na:

(a) dva ili više samostalnih davanja, nadležne ustanove dijele iznose jednog ili više davanja ili drugog prihoda kada se uzmu u obzir, s brojem davanja na koja se primjenjuju navedena pravila;

međutim, primjena ove točke ne može određenu osobu lišiti svojstva umirovljenika radi primjene ostalih poglavlja ove glave, pod uvjetima i postupcima utvrđenim u provedbenoj uredbi;

(b) jedno ili više razmjernih davanja, nadležne ustanove uzimaju u obzir jedno ili više davanja ili druge prihode i sve elemente određene za primjenu pravila za sprečavanje preklapanja kao funkciju omjera između razdoblja osiguranja i/ili boravišta utvrđenih za određivanje davanja prema članku 52. stavku 1. točki (b) podtočki ii.;

(c) jedno ili više neovisnih davanja i jedno ili više razmjernih davanja, nadležne ustanove primjenjuju *mutatis mutandis* točku (a) za samostalna davanja, a točku (b) za razmjerna davanja.

2. Nadležna ustanova ne primjenjuje dijeljenje predviđeno za samostalna davanja ako zakonodavstvo koje primjenjuje predviđa uzimanje u obzir davanja različite vrste i/ili drugog prihoda i svih ostalih elemenata za određivanje dijela njihova iznosa, koji je određen kao funkcija omjera među razdobljima osiguranja i/ili boravišta kako je utvrđeno u članku 52. stavku 1. točki (b) podtočki ii.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se *mutatis mutandis* ako zakonodavstvo jedne ili više država članica predviđa da se pravo na davanje ne može steći u slučaju kada određena osoba koristi davanje druge vrste koje pripada na temelju zakonodavstva druge države članice ili drugog prihoda.

Članak 56.

Dodatne odredbe za određivanje davanja

1. Za određivanje teoretskih i razmjernih iznosa utvrđenih člankom 52. stavkom 1. točkom (b) primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) ako je ukupno trajanje razdoblja osiguranja i/ili boravišta izvršeno prije nastanka osiguranog slučaja prema zakonodavstvu svih država članica na koje se to odnosi duže od najdužeg razdoblja koje propisuje zakonodavstvo jedne od ovih država članica za ostvarivanje punog davanja, nadležna ustanova te države članice uzima u obzir to najduže razdoblje umjesto ukupne dužine izvršenih razdoblja; ova metoda određivanja ne smije imati za posljedicu nametanje troška davanja toj ustanovi, koji je veći od punog davanja utvrđenog zakonodavstvom koje se primjenjuje. Ova se odredba ne primjenjuje na davanja čiji iznos ne ovisi o trajanju osiguranja;

(b) postupak namijenjen uzimanju u obzir razdoblja preklapanja utvrđen je u provedbenoj uredbi;

(c) ako zakonodavstvo države članice predviđa određivanje davanja na osnovi prihoda, doprinosa, osnovica za plaćanje doprinosa, povećanja, zarada, drugih iznosa ili kombinacije više njih (prosjeak, razmjer, unaprijed određeni ili izjednačen), nadležna ustanova:

i. određuje osnovicu za određivanje davanja samo u skladu s razdobljima osiguranja izvršenim prema zakonodavstvu koje primjenjuje;

ii. radi određivanja iznosa koji treba izračunati prema razdobljima osiguranja i/ili boravišta izvršenih na osnovi zakonodavstva drugih država članica, rabi iste elemente određene ili zabilježene za razdoblja osiguranja izvršena na osnovi zakonodavstva koje primjenjuje;

u skladu s postupcima utvrđenim u Prilogu XI. za određenu državu članicu.

2. Odredbe zakonodavstva države članice o usklađivanju elemenata uzetih u obzir za određivanje davanja primjenjuju se prema potrebi na elemente koje nadležna ustanova te države članice treba uzeti u obzir, u skladu sa stavkom 1., za razdoblja osiguranja ili boravišta izvršena prema zakonodavstvu drugih država članica.

Članak 57.

Razdoblja osiguranja ili boravišta kraća od jedne godine

1. Neovisno o članku 52. stavku 1. točki (b), od ustanova države članice ne zahtijeva se da omogućuje stjecanje davanja za razdoblja izvršena prema zakonodavstvu koje ona primjenjuje, a koja se uzimaju u obzir kada nastane osigurani slučaj:

— ako je trajanje spomenutih razdoblja kraće od jedne godine,

i

— ako se ne stječe pravo na davanje na temelju tog zakonodavstva, uzевši u obzir samo ova razdoblja.

U smislu ovog članka, „razdoblja” znači sva razdoblja osiguranja, zaposlenja, samozaposlenja ili boravišta na temelju kojih se stječe ili neposredno povećava dotično davanje.

2. Nadležna ustanova svake od država članica na koju se to odnosi uzima u obzir razdoblja utvrđena stavkom 1., u smislu članka 52. stavka 1. točke (b) podtočke i.

3. Ako bi učinak primjene stavka 1. doveo do oslobađanja svih ustanova spomenutih država članica od njihovih obveza, davanja se stječu isključivo na osnovi zakonodavstva posljednje od tih država članica čiji su uvjeti ispunjeni, kao da su sva razdoblja osiguranja i boravišta izvršena i uzeta u obzir u skladu s člankom 6. i člankom 51. stavcima 1. i 2. bila izvršena prema zakonodavstvu te države članice.

Članak 58.

Priznavanje prava na dodatak

1. Korisnik davanja na koje se primjenjuje ovo poglavlje ne može u državi članici boravišta na temelju čijeg zakonodavstva mu pripada davanje primati davanje niže od najnižeg davanja određenog tim zakonodavstvom za razdoblja osiguranja ili boravišta jednaka svim razdobljima uzetim u obzir za davanje u skladu s ovim poglavljem.

2. Nadležna ustanova te države članice mu plaća kroz cijelo razdoblje boravišta na njezinom državnom području dodatak jednak razlici ukupnih davanja predviđenih na temelju ovog poglavlja i iznosa najnižeg davanja.

Članak 59.

Ponovno određivanje i revalorizacija davanja

1. Ako su metoda za utvrđivanje davanja ili pravila za određivanje davanja izmijenjeni na temelju zakonodavstva države članice, ili je u osobnoj situaciji određene osobe došlo do znatne promjene koja bi na temelju tog zakonodavstva dovela do usklađivanja iznosa davanja, izvodi se ponovno određivanje u skladu s člankom 52.

2. S druge strane, ako se zbog povećanja troškova života ili promjena u razini dohotka ili na drugim osnovama za usklađivanje, davanja određene države članice mijenjaju pomoću postotka ili utvrđenog iznosa, takav postotak ili utvrđeni iznos se izravno primjenjuje na davanja kako su utvrđena u skladu s člankom 52., bez potrebe ponovnog određivanja.

Članak 60.

Posebne odredbe za državne službenike

1. Članci 6. i 50., članak 51. stavak 3., te članci od 52. do 59. primjenjuju se *mutatis mutandis* na osobe obuhvaćene posebnim sustavom za državne službenike.

2. Međutim, ako zakonodavstvo nadležne države članice stjecanje, ukidanje, zadržavanje ili ponovnu uspostavu prava na davanje na temelju posebnog sustava za državne službenike uvjetuje time da sva razdoblja osiguranja moraju biti navršena unutar jednog ili više posebnih sustava za državne službenike u toj državi članici, ili ih zakonodavstvo te države članice smatra izjednačenim razdobljima, nadležne ustanove te države uzimaju u obzir samo razdoblja koja se mogu priznati na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje.

Ako nakon uzimanja u obzir razdoblja ostvarenih na taj način navedena osoba ne ispunjava uvjete za ostvarivanje tih davanja, ta se razdoblja uzimaju u obzir za priznavanje prava na davanja na temelju općeg sustava, ili u nedostatku toga, sustava koji se primjenjuje na fizičke radnike ili administrativne radnike, ovisno o slučaju.

3. Ako se na temelju zakonodavstva države članice davanja unutar posebnog sustava za državne službenike određuju na osnovi posljednje plaće ili plaća primljenih tijekom referentnog razdoblja, nadležna ustanova te države članice uzima u obzir,

radi određivanja, samo one plaće, pravilno revalorizirane, koje su ostvarene tijekom jednog ili više razdoblja, tijekom kojih se na navedenu osobu primjenjivalo to zakonodavstvo.

POGLAVLJE 6.

Davanja za nezaposlenost

Članak 61.

Posebna pravila o zbrajanju razdoblja osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja

1. Nadležna ustanova države članice čije zakonodavstvo stjecanje, zadržavanje, ponovnu uspostavu ili trajanje prava na davanja uvjetuje navršenim razdobljima osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja, uzima u obzir razdoblja osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja navršena na temelju zakonodavstva bilo koje države članice, u mjeri u kojoj je to potrebno, kao da su navršena na temelju zakonodavstva koje se primjenjuje.

Međutim, ako zakonodavstvo koje se primjenjuje pravo na davanja uvjetuje navršenim razdobljima osiguranja, razdoblja zaposlenja ili samozaposlenja navršena na temelju zakonodavstva druge države članice ne uzimaju se u obzir, osim ako bi se takva razdoblja smatrala razdobljima osiguranja da su navršena u skladu sa zakonodavstvom koje se primjenjuje.

2. Osim u slučajevima na koje se odnosi članak 65. stavak 5. točka (a), primjena stavka 1. ovog članka ovisit će o tome je li određena osoba nedavno navršila, u skladu sa zakonodavstvom na temelju kojeg je podnesen zahtjev za davanja:

— razdoblja osiguranja, ako je tim zakonodavstvom predviđen uvjet razdoblja osiguranja, ili

— razdoblja zaposlenja, ako je tim zakonodavstvom predviđen uvjet razdoblja zaposlenja,

ili

— razdoblja samozaposlenja, ako je tim zakonodavstvom predviđen uvjet razdoblja samozaposlenja.

Članak 62.

Određivanje davanja

1. Nadležna ustanova države članice čije zakonodavstvo predviđa određivanje davanja na osnovi iznosa prethodne plaće ili dohotka od profesionalne djelatnosti uzima u obzir isključivo plaću ili dohodak od profesionalne djelatnosti koji je određena osoba primila za svoju posljednju djelatnost u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe na temelju spomenutog zakonodavstva.

2. Stavak 1. se također primjenjuje ako zakonodavstvo koje nadležna ustanova provodi predviđa posebno referentno razdoblje za određivanje plaće koja služi kao osnovica za određivanje davanja i ako se za cijelo ili dio tog razdoblja na navedenu osobu primjenjivalo zakonodavstvo druge države članice.

3. Iznimno od odredaba stavaka 1. i 2., što se tiče pograničnih radnika na koje se odnosi članak 65. stavak 5. točka (a), ustanova mjesta boravišta uzima u obzir plaću ili dohodak od profesionalne djelatnosti koji je određena osoba primala u državi članici čije se zakonodavstvo na nju primjenjivalo tijekom njezine posljednje djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe, u skladu s provedbenom uredbom.

Članak 63.

Posebne odredbe za odstupanje od pravila o boravištu

U smislu ovog poglavlja članak 7. primjenjuje se samo u slučajevima predviđenim člancima 64. i 65. i unutar granica koje oni propisuju.

Članak 64.

Nezaposlene osobe koje odlaze u drugu državu članicu

1. Osoba koja je u potpunosti nezaposlena i koja ispunjava uvjete zakonodavstva nadležne države članice za stjecanje prava na davanja te odlazi u drugu državu članicu s ciljem da tamo nađe posao zadržava svoje pravo na novčana davanja za nezaposlenost pod sljedećim uvjetima i u okviru sljedećih ograničenja:

(a) prije svog odlaska nezaposlena se osoba mora prijaviti kao osoba koja traži posao i treba ostati dostupna službama zapošljavanja nadležne države članice najmanje četiri tjedna nakon što je postala nezaposlena. Međutim, nadležne službe ili ustanove mogu odobriti njezin odlazak prije istjecanja tog razdoblja;

(b) nezaposlena se osoba mora prijaviti kao osoba koja traži posao kod službi zapošljavanja države članice u koju je otišla, treba se podvrgavati kontrolnim postupcima koji su tamo organizirani i pridržavati se uvjeta utvrđenih na temelju zakonodavstva te države članice. Taj se uvjet smatra ispunjenim za razdoblje prije prijave ako se ta osoba prijavi u roku od sedam dana od dana kada je prestala biti dostupna službama zapošljavanja države članice koju je napustila. U iznimnim slučajevima, nadležne službe ili ustanove mogu produžiti to razdoblje;

(c) pravo na davanja zadržava se za razdoblje od tri mjeseca od datuma kada je nezaposlena osoba prestala biti dostupna službama za zapošljavanje države članice koju je napustila, pod uvjetom da ukupno trajanje za koje se pružaju davanja nije duže od ukupnog trajanja razdoblja njezinog prava na davanja na temelju zakonodavstva te države članice; nadležne službe ili ustanove mogu produžiti razdoblje od tri mjeseca do maksimalno šest mjeseci;

(d) davanja osigurava nadležna ustanova u skladu sa zakonodavstvom koje primjenjuje, i to na svoj teret.

2. Ako se dotična osoba vrati u nadležnu državu članicu po ili prije isteka razdoblja tijekom kojeg ima pravo na davanja na temelju stavka 1. točke (c), njezino pravo na davanja se nastavlja u skladu sa zakonodavstvom te države članice. Ona gubi sva prava na davanja na temelju zakonodavstva nadležne države članice, ako se tamo ne vrati po ili prije isteka navedenog razdoblja, osim ako odredbe tog zakonodavstva nisu povoljnije. U iznimnim slučajevima nadležne službe ili ustanove mogu dozvoliti navedenoj osobi povratak kasnijeg datuma bez gubitka njezinih prava.

3. Osim ako zakonodavstvo nadležne države članice nije povoljnije, između dva razdoblja zaposlenja najduže ukupno razdoblje za koje se zadržava pravo na davanja na temelju stavka 1. iznosi tri mjeseca; nadležne službe ili ustanove mogu produžiti to razdoblje do maksimalno šest mjeseci.

4. Dogovori za razmjenu podataka, suradnju i uzajamnu pomoć između ustanova i službama nadležne države članice i države članice u koju osoba odlazi tražiti posao utvrđuju se provedbenom uredbom.

Članak 65.

Nezaposlene osobe koje su boravile u državi članici koja nije nadležna država

1. Osoba koja je djelomično ili s prekidima nezaposlena i koja je za vrijeme svoje posljednje djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe boravila u državi članici koja nije nadležna država članica, stavlja se na raspolaganje svojem poslodavcu ili službama zapošljavanja u nadležnoj državi članici. Ona prima davanja u skladu sa zakonodavstvom nadležne države članice kao da boravi u toj državi članici. Ta davanja pruža ustanova nadležne države članice.

2. Osoba koja je u potpunosti nezaposlena, koja je tijekom svoje posljednje djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe boravila u državi članici koja nije nadležna država članica i koja i dalje boravi u toj državi članici, ili se vraća u tu državu članicu, stavlja se na raspolaganje službama zapošljavanja države članice boravišta. Neovisno o članku 64., osoba koja je u potpunosti nezaposlena može se kao dopunski korak staviti na raspolaganje službama zapošljavanja države članice u kojoj je obavljala svoju posljednju djelatnost u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe.

Nezaposlena se osoba koja nije pogranični radnik, koja se ne vraća u državu članicu svojeg boravišta, stavlja na raspolaganje službama zapošljavanja države članice čije se zakonodavstvo na nju posljednje primjenjivalo.

3. Nezaposlena osoba navedena u prvoj rečenici stavka 2. prijavljuje se kao osoba koja traži posao kod nadležnih službi zapošljavanja države članice u kojoj boravi, podvrgava se kontrolnim postupcima koji su tamo organizirani i pridržava se uvjeta utvrđenih zakonodavstvom te države članice. Ako odabere da se također prijavi i kao osoba koja traži posao u državi članici u kojoj je obavljala svoju posljednju djelatnost u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe, pridržava se svih obveza koje se primjenjuju u toj državi.

4. Provedba druge rečenice stavka 2. i druge rečenice stavka 3., kao i dogovora za razmjenu podataka, suradnju i uzajamnu pomoć među ustanovama i službama države članice boravišta i države članice u kojoj je osoba obavljala svoje posljednje zanimanje, utvrđeni su u provedbenoj uredbi.

5. (a) Nezaposlena osoba iz prve i druge rečenice stavka 2. prima davanja u skladu sa zakonodavstvom države članice boravišta kao da se to zakonodavstvo na nju primjenjivalo tijekom njezine posljednje djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe. Ta davanja pruža ustanova mjesta boravišta.

(b) Međutim, radnik koji nije pogranični radnik koji prima davanja na teret nadležne ustanove države članice čije se zakonodavstvo posljednje primjenjivalo, najprije će po povratku u državu članicu boravišta primiti davanja u skladu s člankom 64., dok će se primanje davanja u skladu s točkom (a) obustaviti tijekom razdoblja korištenja davanja ostvarenih na temelju zakonodavstva koje se na njega posljednje primjenjivalo.

6. Davanja koja je pružala ustanova mjesta boravišta na temelju stavka 5. i dalje će biti na njezin vlastiti teret. Međutim, prema stavku 7., nadležna ustanova države članice čije se zakonodavstvo posljednje primjenjivalo nadoknađuje trošak ustanovi mjesta boravišta u punom iznosu za davanja koje je potonja ustanova pružala tijekom prva tri mjeseca. Iznos nadoknade troškova tijekom tog razdoblja ne može biti veći od iznosa

koji se isplaćuje za nezaposlenost na temelju zakonodavstva nadležne države članice. U slučaju navedenom u stavku 5. točki (b), razdoblje tijekom kojeg se davanja osiguravaju na temelju članka 64. oduzima se od razdoblja navedenog u drugoj rečenici ovog stavka. Dogovori za nadoknadu troškova utvrđeni su provedbenom uredbom.

7. Međutim, razdoblje nadoknade troškova navedeno u stavku 6. produžuje se na pet mjeseci kada je određena osoba tijekom prethodna 24 mjeseca ostvarila razdoblja zaposlenja ili samozaposlenja od najmanje 12 mjeseci u državi članici čije se zakonodavstvo posljednje primjenjivalo, ako takva razdoblja omogućuju stjecanje prava na davanja za nezaposlenost.

8. U smislu stavka 6. i 7., dvije ili više država članica ili njihova nadležna tijela mogu utvrditi druge metode nadoknade troškova ili se u cijelosti odreći nadoknade troškova između ustanova koje su u njihovoj nadležnosti.

POGLAVLJE 7.

Predmirovska davanja

Članak 66.

Davanja

Kada zakonodavstvo koje se primjenjuje uvjetuje pravo na predmirovska davanja navršenim razdobljima osiguranja, zaposlenja ili samozaposlenja, članak 6. se ne primjenjuje.

POGLAVLJE 8.

Obiteljska davanja

Članak 67.

Članovi obitelji koji borave u drugoj državi članici

Osoba ima pravo na obiteljska davanja u skladu sa zakonodavstvom nadležne države članice, uključujući i davanja za članove svoje obitelji koji borave u drugoj državi članici, kao da borave u prvoj državi članici. Međutim, umirovljenik ima pravo na obiteljska davanja u skladu sa zakonodavstvom države članice koja je nadležna za njegovu mirovinu.

Članak 68.

Pravila prednosti u slučaju preklapanja

1. Ako su tijekom istog razdoblja i za iste članove obitelji predviđena davanja na temelju zakonodavstva više od jedne države članice, primjenjuju se sljedeća pravila prednosti:

(a) u slučaju davanja koje može priznati više država članica po različitim osnovama, redosljed prioriteta je sljedeći: prvo, prava koja postoje po osnovi djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe, drugo, prava koja postoje po osnovi korištenja mirovine i na kraju prava stečena po osnovi boravišta;

(b) u slučaju davanja koje može priznati više država članica po istoj osnovi, redosljed prednosti utvrđuje se pomoću sljedećeg kriterija supsidijarnosti:

i. u slučaju prava koja postoje po osnovi djelatnosti u svojstvu zaposlene ili samozaposlene osobe: mjesto boravišta djece, pod uvjetom da postoji takva djelatnost, i nadalje, po potrebi, najviši iznos davanja koje zakonodavstva u sukobu predviđaju. U potonjem slučaju trošak davanja se dijeli u skladu s kriterijima predviđenim u provedbenoj uredbi;

ii. u slučaju prava koja postoje po osnovi korištenja mirovina: mjesto boravišta djece, pod uvjetom da se mirovina isplaćuje na temelju njezinog zakonodavstva, i nadalje, po potrebi, najduže razdoblje osiguranja ili boravišta na temelju zakonodavstava u sukobu;

iii. u slučaju prava koja postoje po osnovi boravišta: mjesto boravišta djece.

2. U slučaju preklapanja prava, obiteljska se davanja pružaju prema zakonodavstvu koje je određeno prema pravilima prednosti u skladu sa stavkom 1. Prava na obiteljska davanja na temelju drugog zakonodavstva ili zakonodavstava u sukobu obustavljaju se do visine iznosa utvrđenog prvim zakonodavstvom, a omogućava se stjecanje dodatka u visini razlike koja po potrebi prelazi ovaj iznos. Međutim, stjecanje takvog dodatka u visini razlike ne treba omogućiti za djecu koja borave u drugoj državi članici kada se pravo na to davanje temelji isključivo na boravištu.

3. Ako je na temelju članka 67. podnesen zahtjev za obiteljska davanja nadležnoj ustanovi države članice čije se zakonodavstvo primjenjuje, ali nema prednost prema stavcima 1. i 2. ovog članka:

(a) ta ustanova prosljeđuje zahtjev bez odgode nadležnoj ustanovi države članice čije se zakonodavstvo primjenjuje na temelju pravila prednosti, obavješćuje osobu na koju se to odnosi i, ne dovodeći u pitanje odredbe provedbene uredbe o privremenom priznavanju prava na davanja, po potrebi omogućava ostvarivanje dodatka u visini razlike navedenog u stavku 2.;

(b) nadležna ustanova države članice čije se zakonodavstvo primjenjuje na temelju pravila prednosti rješava zahtjev kao da je podnesen izravno njoj te se dan kada je takav zahtjev predan prvoj ustanovi smatra danom podnošenja zahtjeva kod ustanove koja ima prednost.

Članak 69.

Dodatne odredbe

1. Ako na temelju zakonodavstva određenog prema člancima 67. i 68. nije ostvareno pravo na dodatna ili posebna obiteljska davanja za djecu bez roditelja, takva se davanja ostvaruju automatski i uz druga obiteljska davanja ostvarena u skladu s gore spomenutim zakonodavstvom, na temelju zakonodavstva države članice koje se na umrlog radnika najduže primjenjivalo, u onoj mjeri u kojoj je pravo stečeno na temelju tog zakonodavstva. Ako nije stečeno pravo na temelju tog zakonodavstva, uvjeti za stjecanje takvog prava na temelju zakonodavstva drugih država članica se ispituju, a davanja se pružaju redosljedom smanjivanja dužine razdoblja osiguranja ili boravišta izvršenih na temelju zakonodavstva tih država članica.

2. Davanja koja se koriste u obliku mirovina ili dodataka na mirovine stječu se i određuju u skladu s poglavljem 5.

POGLAVLJE 9.

Posebna nedoprinosna novčana davanja

Članak 70.

Opće odredbe

1. Ovaj se članak primjenjuje na posebna nedoprinosna novčana davanja koja su stečena na temelju zakonodavstva koje zbog svog osobnog opsega, ciljeva i/ili uvjeta za stjecanje prava ima značajke kako zakonodavstva o socijalnoj sigurnosti navedenog u članku 3. stavku 1., tako i socijalne pomoći.

2. U smislu ovog poglavlja, „posebna nedoprinosna novčana davanja” znači ona koja:

(a) su namijenjena:

- i. stjecanju dopunskog, zamjenskog ili pomoćnog osiguranja za slučaj rizika obuhvaćenih granama socijalne sigurnosti navedenih u članku 3. stavku 1., a koje određenim osobama jamči najniži prihod za osnovne životne troškove s obzirom na gospodarsku i socijalnu situaciju u određenoj državi članici;

ili

- ii. samo za posebnu zaštitu invalidnih osoba, usko povezanu s navedenim socijalnim okruženjem osobe u određenoj državi članici,

i

(b) ako se financiranje isključivo izvodi iz obveznog oporezivanja namijenjenog pokrivanju općih javnih troškova, a uvjeti za stjecanje i određivanje davanja ne ovise ni o kakvom doprinosu s obzirom na korisnika. Međutim, davanja koja se stječu kao dodatak doprinosnim davanjima ne smatraju se doprinosnim davanjima samo zbog tog razloga,

i

(c) navedena su u Prilogu X.

3. Članak 7. i druga poglavlja ove glave ne primjenjuju se na davanja navedena u stavku 2. ovog članka.

4. Davanja na koja se odnosi stavak 2. stječu se isključivo u državi članici u kojoj osobe na koje se odnose borave, u skladu s njezinom zakonodavstvom. Takva davanja pruža i snosi ustanova mjesta boravišta.

GLAVA IV.

ADMINISTRATIVNA KOMISIJA I SAVJETODAVNI ODBOR

Članak 71.

Sastav i metode rada Administrativne komisije

1. Administrativna komisija za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti (dalje u tekstu „Administrativna komisija”) pridružena Komisiji Europskih zajednica sastavljena je od predstavnika vlade svake države članice kojima, ovisno o potrebi, pomažu stručni savjetnici. Predstavnik Komisije Europskih zajednica prisustvuje sastancima Administrativne komisije u svojstvu savjetnika.

2. Pravila Administrativne komisije utvrđuju se zajedničkim dogovorom članova.

Odluke o pitanjima tumačenja utvrđena člankom 72. točkom (a) donose se u skladu s pravilima glasovanja utvrđenih u Ugovoru i pridaje im se potreban publicitet.

3. Tajničke usluge za Administrativnu komisiju obavlja Komisija Europskih zajednica.

Članak 72.

Zadaci Administrativne komisije

Administrativna komisija:

(a) rješava administrativna pitanja i pitanja tumačenja koja proizlaze iz odredbi ove Uredbe ili odredbi provedbene uredbe, ili iz sklopljenih ugovora ili sporazuma sklopljenih u skladu s njima, ne dovodeći u pitanje prava određenih tijela, ustanova ili osoba da koriste postupke i sudove predviđene zakonodavstvom država članica, ovom Uredbom ili Ugovorom;

(b) olakšava ujednačenu primjenu prava Zajednice, posebno promicanjem razmjene iskustava i najboljih administrativnih postupaka;

(c) potiče i razvija suradnju među državama članicama i njihovim ustanovama u predmetima iz socijalne sigurnosti kako bi, *inter alia*, uzele u obzir određena pitanja glede određenih kategorija osoba; olakšava ostvarivanje djelovanja prekograničnih djelatnosti suradnje u području koordinacije sustava socijalne sigurnosti;

(d) potiče što je više moguće uporabu novih tehnologija s ciljem olakšavanja slobodnog kretanja osoba, posebno putem modernizacije postupaka za razmjenu podataka i prilagodbe protoka podataka između ustanova s ciljem elektronske razmjene, uzimajući u obzir stupanj razvoja obrade podataka u svakoj državi članici; Administrativna komisija donosi zajednička strukturna pravila za službe za obradu podataka, posebno s obzirom na sigurnost i uporabu standarda i utvrđuje odredbe za funkcioniranje zajedničkog dijela tih službi;

(e) obavlja sve druge funkcije u svojoj nadležnosti na temelju ove Uredbe i provedbene uredbe ili bilo kojeg ugovora ili sporazuma sklopljenog u skladu s njima;

(f) Komisiji Europskih zajednica podnosi relevantne prijedloge s obzirom na koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, s ciljem poboljšanja i modernizacije pravne stečevine Zajednice izrađujući nacрте budućih uredbi ili pomoću drugih instrumenata predviđenih Ugovorom;

(g) utvrđuje čimbenike koje treba uzeti u obzir za sastavljanje izvješća o troškovima koje snose ustanove država članica na temelju ove Uredbe i za usvajanje godišnjih financijskih izvještaja među tim ustanovama, koja se temelje na izvješću Revizijskog odbora iz članka 74.

Članak 73.

Tehnička komisija za obradu podataka

1. Tehnička komisija za obradu podataka (u daljnjem tekstu „Tehnička komisija”) pridružuje se Administrativnoj komisiji. Tehnička komisija predlaže Administrativnoj komisiji zajednička pravila strukture za funkcioniranje službi za obradu podataka, posebno s obzirom na sigurnost i uporabu standarda; ona dostavlja izvješća i obrazloženo mišljenje prije nego Administrativna komisija donese odluke prema članku 72. točki (d). Administrativna komisija određuje sastav i metode rada Tehničke komisije.

2. U tu svrhu Tehnička komisija:

- (a) prikuplja relevantne tehničke dokumente i izvodi analize i druge poslove potrebne za izvršavanje svojih zadataka;
- (b) podnosi Administrativnoj komisiji izvješća i obrazložena mišljenja navedena u stavku 1.;
- (c) izvodi sve druge zadatke i analize glede pitanja koja im upućuje Administrativna komisija;
- (d) osigurava vođenje pilot-projekata Zajednice koji koriste službe za obradu podataka i, kada je riječ o Zajednici, operativne sustave koji koriste službe za obradu podataka.

Članak 74.

Revizijski odbor

1. Revizijski je odbor pridružen Administrativnoj komisiji. Sastav i metode rada Revizijskog odbora određuje Administrativna komisija.

Revizijski odbor:

- (a) provjerava metode određivanja i izračunavanja godišnjih prosječnih troškova koje predočavaju države članice;
- (b) prikuplja potrebne podatke i izvodi izračune potrebne za donošenje godišnjeg obračuna potraživanja svake države članice;
- (c) podnosi Administrativnoj komisiji periodična izvješća o rezultatima primjene ove Uredbe i provedbene uredbe, posebno što se tiče financijskog aspekta;
- (d) daje podatke i izvješća koja su Administrativnoj komisiji potrebna za donošenje odluka na temelju članka 72. točke (g);
- (e) daje eventualne relevantne prijedloge Administrativnoj komisiji, uključujući one koje se odnose na ovu Uredbu, u vezi s točkama (a), (b) i (c);
- (f) obavlja posao, analize ili zadatke o stvarima koje mu upućuje Administrativna komisija.

Članak 75.

Savjetodavni odbor za usklađivanje sustava socijalne sigurnosti

1. Savjetodavni odbor za usklađivanje sustava socijalne sigurnosti (dalje u tekstu „Savjetodavni odbor”) ovim je ustanovljen i čine ga iz svake države članice:

- (a) jedan predstavnik vlade;
- (b) jedan predstavnik sindikata;
- (c) jedan predstavnik organizacija poslodavaca.

Za svaku od gore navedenih kategorija imenuje se zamjenik za svaku državu članicu.

Članove i zamjenike Savjetodavnog odbora imenuje Vijeće. Savjetodavnim odborom presjeda predstavnik Komisije Europskih zajednica. Savjetodavni odbor sastavlja svoja pravila postupka.

2. Savjetodavni odbor ima ovlaštenje, na zahtjev Komisije Europskih zajednica, Administrativne komisije ili na svoju vlastitu inicijativu, za:

- (a) ispitivanje općih pitanja ili pitanja načela i teškoća koji proizlaze iz primjene odredbi Zajednice za koordinaciju sustava socijalne sigurnosti, posebno glede određenih kategorija osoba;
- (b) sastavljanje mišljenja o tim pitanjima za Administrativnu komisiju i prijedloga za sve revizije navedenih odredbi.

GLAVA V.

RAZNE ODREDBE

Članak 76.

Suradnja

1. Nadležna tijela država članica priopćavaju jedna drugima sve informacije u odnosu na:

- (a) poduzete mjere za primjenu ove Uredbe;
- (b) promjene njihovih zakonodavstava koje bi mogle utjecati na primjenu ove Uredbe.

2. U smislu ove Uredbe, tijela i ustanove država članica pružaju jedni drugima svoje usluge i postupaju kao da primjenjuju svoje vlastito zakonodavstvo. Administrativna pomoć koju pružaju spomenuta tijela i ustanove u pravilu je besplatna. Međutim, Administrativna komisija utvrđuje prirodu nadoknadivih troškova i granice iznad kojih je predviđena njihova nadoknada troškova.

3. U smislu ove Uredbe, tijela i ustanove države članice mogu izravno komunicirati jedni s drugima i s osobama na koje se ona odnosi ili s njihovim predstavnicima.

4. Ustanove i osobe obuhvaćene ovom Uredbom imaju dužnost uzajamnog informiranja i surađivanja s ciljem osiguranja pravilne primjene ove Uredbe.

Ustanove, u skladu s načelima dobre uprave, odgovaraju na sve upite unutar opravdanog vremenskog razdoblja i s time u vezi osobi na koju se to odnosi pružaju sve potrebne podatke za ostvarivanje prava koja su im zajamčena ovom Uredbom.

Dotične osobe moraju obavijestiti ustanove nadležne države članice i države članice boravišta što je prije moguće o svim promjenama njihove osobne ili obiteljske situacije koje utječu na njihova prava na davanja na temelju ove Uredbe.

5. Nepoštovanje obveza o obavješćivanju navedenih u trećem podstavku stavka 4. može dovesti do primjene proporcionalnih mjera u skladu s nacionalnim pravom. Unatoč tomu, te mjere su jednake onima koje se primjenjuju u sličnim situacijama na temelju domaćeg prava i ne onemogućavaju ili pretjerano otežavaju u praksi podnositeljima zahtjeva ostvarivanje prava koja su im omogućena prema ovoj Uredbi.

6. U slučaju poteškoća pri tumačenju ili primjeni ove Uredbe, koje bi moglo ugroziti prava osobe koja je njome obuhvaćena, ustanova nadležne države članice ili države članice boravišta dotične osobe stupa u kontakt s ustanovom ili ustanovama države ili država članica na koje se to odnosi. Ako se rješenje ne može pronaći u opravdanom razdoblju, navedena tijela traže intervenciju Administrativne komisije.

7. Tijela, ustanove i sudovi jedne države članice ne smiju odbaciti zahtjeve ili druge dokumente koji im se podnesu na osnovi činjenice da su pisani službenim jezikom druge države članice, koji je priznat kao službeni jezik ustanova Zajednice u skladu s člankom 290. Ugovora.

Članak 77.

Zaštita osobnih podataka

1. Ako na temelju ove Uredbe ili na temelju provedbene uredbe tijela ili ustanove države članice šalju osobne podatke tijelima ili ustanovama druge države članice, na takvo dostav-

ljanje podataka primjenjuje se zakonodavstvo o zaštiti podataka države članice koja ih šalje. Na svako slanje podataka koje vrši tijelo ili ustanova države članice koja ih prima, kao i pohrana, izmjena i uništavanje podataka koje obavlja ta država članica, primjenjuje se zakonodavstvo o zaštiti podataka države članice koja ih prima.

2. Podaci potrebni za primjenu ove Uredbe i provedbene uredbe šalju se od jedne države članice do druge države članice u skladu s odredbama Zajednice i zaštite fizičkih osoba glede obrade i slobodnog protoka osobnih podataka.

Članak 78.

Obrada podataka

1. Države članice u sve većoj mjeri rabe nove tehnologije za razmjenu, pristup i obradu podataka potrebnih za primjenu ove Uredbe i provedbene uredbe. Komisija Europskih zajednica pruža podršku djelatnostima od zajedničkog interesa čim države članice uspostave takve službe za obradu podataka.

2. Svaka država članica odgovorna je za upravljanje svojim dijelom službi za obradu podataka u skladu s odredbama Zajednice o zaštiti fizičkih osoba vezano uz obradu i slobodni protok osobnih podataka.

3. Niti jedno tijelo ili ustanova druge države članice ne smije odbaciti elektronički dokument koji je poslala ili izdala ustanova u skladu s ovom Uredbom i provedbenom uredbom samo na temelju činjenice da je primljen elektroničkim putem, nakon što je ustanova koja ga je primila izjavila da može primiti elektroničke dokumente. Reprodukcija i snimanje takvih dokumenata smatra se ispravnom i točnom reprodukcijom originalnog dokumenta ili prikazom podataka na koje se odnosi, osim ako se ne dokaže suprotno.

4. Elektronički se dokumenti smatraju važećima ako računalni sustav na kojem je dokument snimljen sadrži zaštitu potrebnu za sprečavanje bilo kakvih izmjena, otkrivanja ili neovlaštenog pristupa snimci. Mora biti moguće u svako doba reproducirati snimljenu informaciju u odmah čitljivom obliku. Kada se elektronički dokument premješta iz jedne ustanove socijalne sigurnosti u drugu, poduzimaju se odgovarajuće mjere sigurnosti u skladu s odredbama Zajednice o zaštiti fizičkih osoba glede obrade i slobodnog protoka osobnih podataka.

Članak 79.**Financiranje djelatnosti u području socijalne sigurnosti**

U vezi s ovom Uredbom i provedbenom uredbom, Komisija Europskih zajednica može u potpunosti ili djelomično financirati:

- (a) djelatnosti čiji je cilj poboljšanje razmjene podataka među tijelima i ustanovama socijalne sigurnosti država članica, posebno elektroničke razmjene podataka;
- (b) sve ostale djelatnosti čiji je cilj pružanje informacija osobama obuhvaćenim ovom Uredbom i njihovim predstavnicima o pravima i obvezama koji proizlaze iz ove Uredbe, koristeći najprimjerenija sredstva.

Članak 80.**Izuzeća**

1. Sva izuzeća ili smanjenja poreza, plaćanja biljega, javnobilježničkih ili registracijskih pristojbi predviđenih na temelju zakonodavstva jedne države članice za potvrde ili dokumente koje je potrebno predočiti kod primjene zakonodavstva te države članice, proširuju se i na slične potvrde ili dokumente koje treba predočiti prilikom primjene zakonodavstva druge države članice ili ove Uredbe.

2. Sve izjave, dokumenti i potvrde bilo koje vrste koje je potrebno predočiti prigodom primjene ove Uredbe izuzete su od potvrde vjerodostojnosti od strane diplomatskih ili konzularnih tijela.

Članak 81.**Zahtjevi, prijave ili žalbe**

Svi zahtjevi, izjave ili žalbe koje su trebale biti podnesene, primjenom zakonodavstva jedne države članice, unutar određenog razdoblja nekom tijelu, ustanovi ili sudu te države članice prihvaćaju se ako se podnesu unutar istog razdoblja odgovarajućem tijelu, ustanovi ili sudu druge države članice. U tom slučaju tijelo, ustanova ili sud koji zaprimi zahtjev, prijavu ili žalbu, iste prosljeđuje bez odgode nadležnom tijelu, ustanovi ili sudu prve države članice, izravno ili putem nadležnih tijela dotičnih država članica. Datum na koji su takvi zahtjevi, prijave ili žalbe podnesene tijelu, ustanovi ili sudu druge države članice smatra se datumom njihove predaje nadležnom tijelu, ustanovi ili sudu.

Članak 82.**Liječnički pregledi**

Liječničke preglede predviđene zakonodavstvom jedne države članice može na zahtjev nadležne ustanove, u drugoj državi

članici, obaviti ustanova mjesta boravišta ili privremenog boravišta podnositelja zahtjeva ili osobe koja ima pravo na davanja, u skladu s uvjetima utvrđenim u provedbenoj uredbi ili uvjetima koje su dogovorila nadležna tijela dotičnih država članica.

Članak 83.**Provedba zakonodavstva**

Posebne odredbe za provedbu zakonodavstva određenih država članica navedene su u Prilogu XI.

Članak 84.**Prikupljanje doprinosa i povrat davanja**

1. Potraživanje na ime doprinosa od strane ustanove jedne države članice i povrat nepripadnih davanja koje pruža ustanova jedne države članice, može se izvršiti u drugoj državi članici, u skladu s postupcima i uz jamstva i pogodnosti koje se primjenjuju na potraživanja na ime doprinosa odgovarajućoj ustanovi potonje države članice, kao i povrat nepripadnih davanja koje ona pruža.

2. Ovršne odluke sudskih i upravnih tijela koje se odnose na prikupljanje doprinosa, kamata i ostalih troškova, ili na povrat nepripadnih davanja koja su ostvarena primjenom zakonodavstva jedne države članice, priznaju se i provode na zahtjev nadležne ustanove druge države članice uz ograničenja i u skladu s postupcima propisanim zakonodavstvom i svim ostalim postupcima koji se primjenjuju na slične odluke potonje države članice. Takve se odluke proglašavaju ovršnim u toj državi članici u mjeri u kojoj zakonodavstvo i svi ostali postupci te države članice to zahtijevaju.

3. Na potraživanja ustanove jedne države članice u postupcima ovrhe, stečaja ili nagodbe u drugoj državi članici primjenjuju se iste pogodnosti koje zakonodavstvo potonje države članice propisuje za istovrsna potraživanja.

4. Postupak primjene ovog članka, uključujući nadoknadu troškova, uređuje se provedbenom uredbom ili, po potrebi i kao dopunska mjera, putem sporazuma među državama članica.

Članak 85.**Prava ustanova**

1. Ako osoba prima davanja na temelju zakonodavstva jedne države članice zbog ozljede koja je nastala kao posljedica događaja u drugoj državi članici, sva prava ustanove odgovorne za pružanje davanja protiv treće strane odgovorne za naknadu štete za ozljedu uređuju se sljedećim pravilima:

(a) ako je ustanova odgovorna za pružanje davanja, na temelju zakonodavstva koje primjenjuje, subrogirana u odnosu na prava koja korisnik ima u odnosu na treću stranu, takvu subrogaciju priznaju sve države članice;

(b) ako ustanova odgovorna za pružanje davanja ima izravno pravo prema trećoj strani, svaka država članica priznaje takva prava.

2. Ako osoba primi davanja na temelju zakonodavstva jedne države članice za ozljedu koja je nastala kao posljedica događaja koji su se dogodili u drugoj državi članici, odredbe spomenutog zakonodavstva koje određuju slučajeve u kojima građansko-pravna odgovornost poslodavaca ili njihovih zaposlenika treba biti isključena, primjenjuje se u odnosu na spomenutu osobu ili nadležnu ustanovu.

Stavak 1. se također primjenjuje na sva prava ustanove odgovorne za pružanje davanja protiv poslodavca ili njegovih zaposlenika u slučajevima kada njihova odgovornost nije isključena.

3. Ako su u skladu s člankom 35. stavkom 3. i/ili člankom 41. stavkom 2. dvije ili više država članica ili njihovih nadležnih tijela sklopili sporazum kojim se odriču nadoknade troškova među ustanovama u svojoj nadležnosti, ili ako nadoknada troškova ne ovisi o iznosu davanja koja su stvarno pružena, sva prava koja proizlaze u odnosu na odgovornu treću stranu uređuju se sljedećim pravilima:

(a) ako ustanova države članice boravišta ili privremenog boravišta pruža davanja osobi zbog ozljede koja se dogodila na njezinom državnom području, ta ustanova ima pravo na subrogaciju ili na izravno djelovanje protiv treće strane odgovorne za pružanje davanja za ozljedu, u skladu s odredbama zakonodavstva koje primjenjuje;

(b) za primjenu točke (a):

i. za osobu koja prima davanja smatra se da je osigurana kod ustanove mjesta boravišta ili privremenog boravišta,

i

ii. ta se ustanova smatra ustanovom odgovornom za pružanje davanja;

(c) Stavci 1. i 2. se i dalje primjenjuju glede svih davanja koja nisu obuhvaćena sporazumom o odricanju ili nadoknadi troškova koji ne ovisi o iznosu stvarno pruženih davanja.

Članak 86.

Bilateralni sporazumi

Što se tiče odnosa između Luksemburga na jednoj strani, te Francuske, Njemačke i Belgije na drugoj strani, primjena i trajanje razdoblja predviđenog člankom 65. stavkom 7. podliježe zaključivanju bilateralnih sporazuma.

GLAVA VI.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 87.

Prijelazne odredbe

1. Na temelju ove Uredbe nije moguće ostvariti neko pravo za razdoblje prije dana primjene.

2. Bilo koje razdoblje osiguranja i, po potrebi, bilo koje razdoblje zaposlenja, samozaposlenja ili boravišta navršeno na temelju zakonodavstva države članice prije dana primjene ove Uredbe u određenoj državi članici, uzima se u obzir za određivanje prava stečenih na temelju ove Uredbe.

3. U skladu sa stavkom 1., pravo se stječe na temelju ove Uredbe čak i ako se odnosi na okolnost koja je nastala prije datuma primjene u nekoj od država članica.

4. Svako davanje koje nije priznato ili koje je obustavljeno zbog državljanstva ili mjesta boravišta određene osobe na zahtjev te osobe, nastavlja se pružati ili se ponovno uspostavlja od dana primjene ove Uredbe u dotičnoj državi članici, pod uvjetom da prava za koja su davanja već ranije pružena nisu iskorištena u obliku jednokratne isplate.

5. Prava osobe, koja je koristila mirovinu prije dana primjene ove Uredbe u državi članici može se preispitati na zahtjev navedene osobe, uzimajući u obzir ovu Uredbu.

6. Ako se zahtjev naveden u stavku 4. ili 5. podnese u roku od dvije godine od dana primjene ove Uredbe u državi članici, prava stečena na temelju ove Uredbe važeća su od tog dana, a zakonodavstvo bilo koje države članice ne može imati za posljedicu gubitak prava ili ograničenja protiv navedene osobe.

7. Ako se zahtjev naveden u stavku 4. ili 5. podnese nakon istjecanja dvogodišnjeg razdoblja nakon dana primjene ove Uredbe u određenoj državi članici, prava koja nisu prestala ili zastarjela ostvaruju se od dana podnošenja zahtjeva, u skladu s povoljnijim odredbama na temelju zakonodavstva bilo koje države članice.

8. Ako se kao posljedica ove Uredbe na osobu primjenjuje zakonodavstvo države članice koja nije država određena u skladu s glavom II. Uredbe (EEZ) br. 1408/71, to se zakonodavstvo i nadalje primjenjuje tako dugo dok ta situacija ostaje nepromijenjena, osim ako navedena osoba ne zatraži primjenu

zakonodavstva čija je primjena moguća na temelju ove Uredbe. Zahtjev se predaje u roku tri mjeseca od dana primjene ove Uredbe nadležnoj ustanovi države članice čije se zakonodavstvo primjenjuje na temelju ove Uredbe, ako se na navedenu osobu treba primjenjivati zakonodavstvo te države članice od dana početka primjene ove Uredbe. Ako se zahtjev podnese nakon naznačenog vremenskog roka, promjena se odvija prvog dana sljedećeg mjeseca.

9. Članak 55. ove Uredbe primjenjuje se samo na mirovine na koje se ne odnosi članak 46.c Uredbe (EEZ) br. 1408/71 na dan primjene ove Uredbe.

10. Odredbe druge rečenice članka 65. stavaka 2. i 3. primjenjuju se na Luksemburg najmanje dvije godine nakon dana primjene ove Uredbe.

11. Države članice osiguravaju pružanje odgovarajućih informacija o promjenama prava i obveza uvedenih ovom Uredbom i provedbenom uredbom.

Članak 88.

Ažuriranje priloga

Prilozi ovoj Uredbi se periodično revidiraju.

Članak 89.

Provedbena uredba

Dodatna uredba utvrđuje postupke za provedbu ove Uredbe.

Članak 90.

Stavljanje izvan snage

1. Uredba Vijeća (EEZ) br. 1408/71 stavlja se izvan snage na dan primjene ove Uredbe.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 29. travnja 2004.

Za Europski parlament

Predsjednik

P. COX

Za Vijeće

Predsjednik

McDOWELL

Međutim, Uredba (EEZ) br. 1408/71 i dalje je na snazi i ima pravni učinak u smislu:

- (a) Uredbe Vijeća (EZ) br. 859/2003 od 14. svibnja 2003. o proširivanju odredbi Uredbe (EEZ) br. 1408/71 i Uredbe (EEZ) br. 574/72 na državljane trećih zemalja za koje ne vrijede spomenute odredbe isključivo na osnovi njihovog državljanstva⁽¹⁾, tako dugo dok se ta Uredba ne stavi izvan snage ili izmijeni;
- (b) Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1661/85 od 13. lipnja 1985. o utvrđivanju tehničkih prilagodbi pravilima Zajednice o socijalnoj sigurnosti radnika migranata s obzirom na Grenland⁽²⁾, tako dugo dok se ta Uredba ne stavi izvan snage ili izmijeni;
- (c) Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru⁽³⁾ i Sporazum između Europske zajednice i njezinih država članica, na jednoj strani, i Švicarske Konfederacije, na drugoj strani, o slobodnom kretanju osoba⁽⁴⁾ i ostali sporazumi koji upućuju na Uredbu (EEZ) br. 1408/71, tako dugo dok se ti sporazumi ne izmijene s obzirom na ovu Uredbu.

2. Upućivanja na Uredbu (EEZ) br. 1408/71 u Direktivi Vijeća 98/49/EZ od 29. lipnja 1998. o zaštiti prava na dodatnu mirovinu zaposlenih i samozaposlenih osoba koje se kreću unutar Zajednice⁽⁵⁾ smatraju se upućivanjem na ovu Uredbu.

Članak 91.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ona se primjenjuje od dana stupanja na snagu provedbene uredbe.

⁽¹⁾ SL L 124, 20.5.2003., str. 1.

⁽²⁾ SL L 160, 20.6.1985., str. 7.

⁽³⁾ SL L 1, 3.1.1994., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 114, 30.4.2002., str. 6. Sporazum kako je posljednji put izmijenjen Odlukom br. 2/2003 EU-Švicarskog Vijeća (SL L 187, 26.7.2003., str. 55.).

⁽⁵⁾ SL L 209, 25.7.1998., str. 46.

PRILOG I.

PREDUJMOVI DAVANJA ZA UZDRŽAVANJE I POSEBNIH DOPLATAKA ZA ROĐENJE I USVOJENJE DJETETA

(Članak 1. točka (z))

I. Predumjovi davanja za uzdržavanje**A. BELGIJA**

Predumjovi doplatka za uzdržavanje prema zakonu od 21. veljače 2003. kojim se ustanovljuje nositelj davanja za uzdržavanje u okviru savezne javne službe, odjel financija

B. DANSKA

Davanje predumja za uzdržavanje djeteta propisanog Zakonom o davanjima za djecu

Davanje predumja za uzdržavanje djeteta utvrđenog Zakonom br. 765 od 11. rujna 2002.

C. NJEMAČKA

Davanje predumjova za uzdržavanje na temelju njemačkog zakona o predumjovima za uzdržavanje (Unterhaltsvorschussgesetz) od 23. srpnja 1979.

D. FRANCUSKA

Obiteljski doplatka za potporu djetetu čiji jedan ili oba roditelja nemaju sredstava ili nisu u stanju ispuniti svoje obveze uzdržavanja ili isplata doplatka za uzdržavanje određena odlukom suda.

E. AUSTRIJA

Davanje predumjova za uzdržavanje na temelju Saveznog zakona o stjecanju predumjova za uzdržavanje djece (Unterhaltsvorschussgesetz 1985 – UVG)

F. PORTUGAL

Davanje predumjova za uzdržavanja (Akt br. 75/98, 19. studenoga, o zajamčenu uzdržavanju maloljetnika)

G. FINSKA

Doplatka za uzdržavanje na temelju Zakona o sigurnosti uzdržavanja djece (671/1998)

H. ŠVEDSKA

Doplatka za uzdržavanje na temelju Zakona o potporama za uzdržavanje (1996:1030)

II. Poseban doplatka za rođenje djeteta i doplatka za usvojenje**A. BELGIJA**

Doplatka za rođenje djeteta i potpora za usvojenje

B. ŠPANJOLSKA

Jednokratna isplata potpore za rođenje djeteta

C. FRANCUSKA

Potpore za rođenje djeteta ili usvojenje kao dio „davanja u ranom djetinjstvu“

D. LUKSEMBURG

Doplatci prije rođenja djeteta

Doplatka za rođenje djeteta

E. FINSKA

Paket davanja za majčinstvo, jednokratna potpora za majčinstvo te jednokratna pomoć namijenjena olakšavanju snošenja troškova međunarodnog usvojenja prema Zakonu o potpori za majčinstvo

PRILOG II.

Vidjeti Uredbu (EZ) br. 988/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 30.10.2009., str. 43.).

PRILOG III.

Vidjeti Uredbu (EZ) br. 988/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 30.10.2009., str. 43.).

PRILOG IV.

VIŠE PRAVA ZA UMIROVLJENIKE KOJI SE VRAĆAJU U NADLEŽNU DRŽAVU ČLANICU

(Članak 27. stavak 2.)

BELGIJA

NJEMAČKA

GRČKA

ŠPANJOLSKA

FRANCUSKA

ITALIJA

LUKSEMBURG

AUSTRIJA

ŠVEDSKA

—

PRILOG V.

VIŠE PRAVA ZA BIVŠE POGRANIČNE RADNIKE KOJI SE VRAĆAJU U SVOJU PRETHODNU DRŽAVU ČLANICU U KOJOJ SU OBAVLJALI DJELATNOST U SVOJSTVU ZAPOSLENE ILI SAMOZAPOSLENE OSOBE (PRIMJENJUJE SE SAMO AKO JE DRŽAVA ČLANICA U KOJOJ SE NALAZI NADLEŽNA USTANOVA ODGOVORNA ZA TROŠKOVE DAVANJA U NARAVI PRUŽENIH UMIROVLJENIKU U NJEGOVOJ DRŽAVI ČLANICI BORAVIŠTA TAKOĐER NA POPISU)

(Članak 28. stavak 2.)

BELGIJA

NJEMAČKA

ŠPANJOLSKA

FRANCUSKA

LUKSEMBURG

AUSTRIJA

PORTUGAL

—

PRILOG VI.

OZNAČIVANJE ZAKONODAVSTVA TIPA A KOJE BI TREBALO PODLIJEGATI POSEBNOJ KOORDINACIJI

(Članak 44. stavak 1.)

A. GRČKA

Zakonodavstvo koje se odnosi na sustave osiguranja poljoprivrednika (OGA), na temelju Zakona br. 4169/1961

B. IRSKA

Dio II., poglavlje 15. Zakona o socijalnoj sigurnosti (konsolidiran), 1993.

C. FINSKA

Invalidske mirovine određene u skladu sa Zakonom o nacionalnim mirovinama od 8. lipnja 1956. i priznate na temelju prijelaznih odredbi Zakona o nacionalnim mirovinama (547/93)

Nacionalne mirovine za osobe koje su invalidi ili su postale invalidi u ranoj dobi (Zakon o nacionalnim mirovinama (547/93))

D. ŠVEDSKA

Davanja za bolest na temelju dohotka i naknada za bolovanje (Zakon 1962:381 izmijenjen Zakonom 2001:489)

E. UJEDINJENA KRALJEVINA

(a) Velika Britanija

Odjeljci 30.A(5), 40., 41. i 68. Zakona o doprinosima i davanjima iz 1992.

(b) Sjeverna Irska

Odjeljci 30.A(5), 40., 41., i 68. Zakona o doprinosima i davanjima (Sjeverna Irska) iz 1992.

PRILOG VII.

USKLAĐENOST ZAKONODAVSTAVA DRŽAVA ČLANICA O UVJETIMA ZA STUPANJ INVALIDNOSTI

(Članak 46. stavak 3. Uredbe)

BELGIJA

Država članica	Sustavi za koje su ustanove država članica donijele odluku kojom priznaju stupanj invalidnosti	Sustavi koje su utvrdile belgijske ustanove za koje je odluka obvezujuća u slučaju usklađenosti				
		Opći sustav	Sustav za rudare		Sustav za mornare	Ossom
			Opća invalidnost	Profesionalna invalidnost		
FRANCUSKA	1. Opći sustav:					
	— Grupa III. (stalna njega)	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— Grupa II.	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— Grupa I.	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	2. Sustav za poljoprivredu:					
	— Potpuna, opća invalidnost	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— Dvotrećinska opća invalidnosti	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— Stalna njega	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	3. Sustav za rudare:					
	— Djelomična, opća invalidnost	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— Stalna njega	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— Profesionalna invalidnost	Neusklađeno	Neusklađeno	Usklađeno	Neusklađeno	Neusklađeno
	4. Sustav za mornare:					
— Opća invalidnost	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno	
— Stalna njega	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno	
— Profesionalna invalidnost	Neusklađeno	Neusklađeno	Neusklađeno	Neusklađeno	Neusklađeno	
ITALIJA	1. Opći sustav:					
	— Invalidnost- fizički radnici	Neusklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— Invalidnost – službenici	Neusklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
2. Sustav za mornare:						
— Nesposobnost za plovidbu	Neusklađeno	Neusklađeno	Neusklađeno	Neusklađeno	Neusklađeno	
LUKSEMBURG ⁽¹⁾	Invalidnost radnika – fizički radnici	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	Invalidnost - službenici	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno

⁽¹⁾ Unosi kod kojih je prikazana usklađenost između Luksemburga i Francuske ili Belgije bit će podložni tehničkom preispitivanju, uzimajući u obzir promjene koje su nastupile u zakonodavstvu Luksemburga.

FRANCUSKA

Država članica	Sustavi za koje su ustanove država članica donijele odluku kojom priznaju stupanj invalidnosti	Sustavi koje su utvrdile francuske ustanove za koje je odluka obvezujuća u slučaju usklađenosti											
		Opći sustav			Sustav za poljoprivredu			Sustav za rudare			Sustav za mornare		
		Grupa I.	Grupa II.	Grupa III. (Stalna njega)	2/3 invalidnosti	Potpuna invalidnost	Stalna njega	2/3 opća invalidnost	Stalna njega	Profesionalna invalidnost	2/3 potpuna invalidnosti	Potpuna invalidnost	Stalna njega
BELGIJA	1. Opći sustav:	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost
	2. Sustav za rudare:												
	— djelomična invalidnost	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost
	— profesionalna invalidnost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Usklađenost ⁽¹⁾	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost
3. Sustav za mornare	Usklađenost ⁽²⁾	Neusklađenost	Neusklađenost	Usklađenost ⁽²⁾	Neusklađenost	Neusklađenost	Usklađenost ⁽²⁾	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	
ITALIJA	1. Opći sustav:												
	— invalidnost – fizički radnici	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost
	— invalidnost – službenici	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost
	2. Sustav za mornare:												
— nesposobnost za plovidbu	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	
LUKSEMBURG ⁽³⁾	Invalidnost – fizički radnici	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Usklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost
	Invalidnost – službenici	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost	Neusklađenost

⁽¹⁾ U mjeri u kojoj je invalidnost koju priznaju belgijske ustanove opća invalidnost.

⁽²⁾ Samo ako su belgijske ustanove priznale da je radnik nesposoban za rad ispod zemlje ili u razizemlju.

⁽³⁾ Dijelovi kod kojih je prikazana usklađenost između Luksemburga i Francuske ili Belgije bit će podložni tehničkom preispitivanju uzimajući u obzir promjene koje su nastupile u zakonodavstvu Luksemburga.

ITALIJA

Država članica	Sustavi za koje su ustanove država članica donijele odluku kojom priznaju stupanj invalidnosti	Sustavi za koje su talijanske ustanove donijele odluku kojom priznaju stupanj invalidnosti		
		Opći sustav		Mornari nesposobni za plovidbu
		Fizički radnici	Službenici	
BELGIJA	1. Opći sustav:	Neusklađeno	Neusklađeno	Neusklađeno
	2. Sustav za rudare:			
	— djelomična, opća invalidnost	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— profesionalna invalidnost	Neusklađeno	Neusklađeno	Neusklađeno
	3. Sustav za mornare	Neusklađeno	Neusklađeno	Neusklađeno
FRANCUSKA	1. Opći sustav:			
	— Grupa III. (stalna njega)	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— Grupa II.	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— Grupa I.	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	2. Sustav za poljoprivredu:			
	— potpuna opća invalidnost	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— djelomična opća invalidnosti	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— stalna njega	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	3. Sustav za rudare:			
	— djelomična opća invalidnost	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— stalna njega	Usklađeno	Usklađeno	Neusklađeno
	— profesionalna invalidnost	Neusklađeno	Neusklađeno	Neusklađeno
	4. Sustav za mornare:			
	— djelomična opća invalidnost	Neusklađeno	Neusklađeno	Neusklađeno
	— stalna njega	Neusklađeno	Neusklađeno	Neusklađeno
	— profesionalna invalidnost			

LUKSEMBURG ⁽¹⁾

Država članica	Sustavi za koje su ustanove država članica donijele odluku kojom priznaju stupanj invalidnosti	Sustavi za koje su luksemburške ustanove donijele odluku kojom priznaju stupanj invalidnosti	
		Invalidnost – fizički radnici	Invalidnost - službenici
BELGIJA	1. Opći sustav	Usklađeno	Usklađeno
	2. Sustav za rudare:		
	— djelomična opća invalidnost	Neusklađeno	Neusklađeno
	— profesionalna invalidnost	Neusklađeno	Neusklađeno
	3. Sustav za mornare	Usklađeno ⁽¹⁾	Usklađeno ⁽¹⁾
FRANCUSKA	1. Opći sustav:		
	— Grupa III. (stalna njega)	Usklađeno	Usklađeno
	— Grupa II.	Usklađeno	Usklađeno
	— Grupa I.	Usklađeno	Usklađeno
	2. Sustav za poljoprivredu		
	— potpuna opća invalidnost	Usklađeno	Usklađeno
	— dvotrećinska opća invalidnost	Usklađeno	Usklađeno
	— stalna njega	Usklađeno	Usklađeno
	3. Sustav za rudare:		
	— dvotrećinska opća invalidnost	Usklađeno	Usklađeno
	— stalna njega	Usklađeno	Usklađeno
	— potpuna opća invalidnost	Neusklađeno	Neusklađeno
	4. Sustav za mornare:		
	— djelomična opća invalidnost	Usklađeno	Usklađeno
	— stalna njega	Usklađeno	Usklađeno
	— profesionalna invalidnost	Neusklađeno	Neusklađeno

⁽¹⁾ U mjeri u kojoj je invalidnost koju priznaju belgijske ustanove opća invalidnost.

⁽¹⁾ Dijelovi kod kojih je prikazana usklađenost između Luksemburga i Francuske ili Belgije bit će podložni tehničkom preispitivanju uzimajući u obzir promjene koje su nastupile u zakonodavstvu Luksemburga.

PRILOG VIII.

Vidjeti Uredbu (EZ) br. 988/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 30.10.2009., str. 43.) i Uredbu Komisije (EU) br. 1244/2010 (SL L 338, 22.12.2010., str. 35.).

PRILOG IX.

DAVANJA I SPORAZUMI KOJI DOPUŠTAJU PRIMJENU ČLANKA 54.

- I. **Davanja navedena u članku 54. stavku 2. točki (a) Uredbe, čiji je iznos neovisan o dužini ostvarenih razdoblja osiguranja ili boravišta**
  - A. BELGIJA

Davanja iz općeg sustava invalidnosti, posebnog sustava invalidnosti za rudare i posebnog sustava za pomorce u trgovačkoj mornarici

Davanja iz osiguranju za samozaposlene osobe za slučaj nesposobnosti za rad

Davanja za invalidnost iz sustava prekomorskog osiguranja i sustava invalidnosti za bivše zaposlenike Belgijskog Konga i Ruande-Urundi
  - B. DANSKA

Puna danska nacionalna starosna mirovina ostvarena na osnovi desetogodišnjeg boravišta osobe kojoj će pravo na mirovinu biti priznato do 1. listopada 1989.
  - C. GRČKA

Davanja na temelju Zakona br. 4169/1961 iz sustava osiguranja za poljoprivredu (OGA)
  - D. ŠPANJOLSKA

Obiteljske mirovine koje se stječu iz općih i posebnih sustava, s iznimkom Posebnog sustava za državne službenike
  - E. FRANCUSKA

Invalidske mirovine na temelju općeg sustava socijalne sigurnosti ili na temelju sustava za poljoprivredne djelatnike

Invalidska mirovina udovice ili udovca na temelju općeg sustava socijalne sigurnosti ili na temelju sustava za poljoprivredne djelatnike kada je određena na osnovi invalidske mirovine preminulog supružnika određene u skladu s člankom 52. stavkom 1. točkom (a)
  - F. IRSKA

Invalidska mirovina tipa A
  - G. NIZOZEMSKA

Zakon od 18. veljače 1966. o invalidskom osiguranju za zaposlenike, kako je izmijenjen (WAO)

Zakon od 24. travnja 1997. o invalidskom osiguranju za samozaposlene osobe, kako je izmijenjen (WAZ)

Zakon od 21. prosinca 1995. o općem osiguranju za nadživjele uzdržavane osobe (ANW)
  - H. FINSKA

Nacionalne mirovine osobama koje su invalidi od rođenja ili su postale invalidne u ranoj dobi (Zakon o nacionalnim mirovinama 547/93)

Nacionalne mirovine određene u skladu sa Zakonom o nacionalnim mirovinama od 8. lipnja 1956. pravo na koje je priznato na temelju prijelaznih odredbi Zakona o nacionalnim mirovinama (547/93)

Dotadni iznos dječje mirovine u skladu sa Zakonom o mirovinama nadživjelih osoba od 17. siječnja 1969.

I. ŠVEDSKA

Obiteljska mirovina na temelju zarade u obliku dječjeg doplatka uz mirovinu i usklađivanje mirovine kada je smrt nastupila 1. siječnja 2003. ili kasnije ako je preminuli rođen 1938. ili kasnije (Zakon 2000:461)

II. **Davanja predviđena u članku 54. stavku 2. točki (b) Uredbe, čiji se iznos određuje ovisno o izjednačenom razdoblju za koje se smatra da je navršeno između dana nastanka osiguranog slučaja i nekog kasnijeg datuma**

A. NJEMAČKA

Invalidska i obiteljska mirovina za koju je uzeto u obzir dopunsko razdoblje

Starosne mirovine za koje je u obzir uzeto već ostvareno dopunsko razdoblje

B. ŠPANJOLSKA

Starosne mirovine ili mirovine za trajnu nesposobnost (invalidnost) na temelju Posebnog sustava za državne službenike predviđenog u glavi I. konsolidiranog teksta Zakona o umirovljenim državnim službenicima ako je u vrijeme nastanka osiguranog slučaja korisnik bio aktivan državni službenik ili se takvim smatrao; mirovine za slučaj smrti i obiteljske mirovine (udovičke/udovčeve, za siročad ili roditelje) na temelju glave I. konsolidiranog teksta Zakona o umirovljenim državnim službenicima ako je u vrijeme smrti državni službenik bio aktivan ili se takvim smatrao

C. ITALIJA

Talijanske mirovine za potpunu nesposobnost za rad (inabilità)

D. LUKSEMBURG

Invalidske i obiteljske mirovine

E. FINSKA

Mirovine zaposlenika za koje se u obzir uzimaju buduća razdoblja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom

F. ŠVEDSKA

Davanja za bolest i naknada za bolovanje u obliku zajamčenog davanja (Zakon 1962:381)

Obiteljska mirovina određena na temelju pretpostavljenih razdoblja osiguranja (Zakon 2000:461 i 2000:462)

Starosna mirovina u obliku zajamčene mirovine određene na osnovi pretpostavljenih razdoblja koja se prethodno računavaju (Zakon 1998:702)

III. **Sporazumi na koje se odnosi članak 54. stavak 2. točka (b) podtočka i. Uredbe čiji je cilj sprečavanje da se isto izjednačeno razdoblje uzme dva puta u obzir:**

Ugovor o socijalnom osiguranju od 28. travnja 1997. između Republike Finske i Savezne Republike Njemačke

Ugovor o socijalnom osiguranju od 10. studenoga 2000. između Republike Finske i Velikog Vojvodstva Luksemburga

Nordijska konvencija od 15. lipnja 1992. o socijalnom osiguranju.

PRILOG X.

Vidjeti Uredbu (EZ) br. 988/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 30.10.2009., str. 43.) i Uredbu (EU) br. 465/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 149, 8.6.2012., str. 4).

PRILOG XI.

Vidjeti Uredbu (EZ) br. 988/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 30.10.2009., str. 43.) i Uredbu (EU) br. 465/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 149, 8.6.2012., str. 4.).
